

CARINSKI ZAKON

I. UVODNE ODREDBE

1. PODRUČJE PRIMJENE I TEMELJNA POJMOVNA ODREĐENJA

Članak 1.

Ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega uređuju se prava i obveze osoba te ovlasti Carinske uprave Republike Hrvatske u svezi s robom u putničkome i robnom prometu između carinskoga područja Republike Hrvatske i stranih carinskih područja.

Članak 2.

Ovaj Zakon i propisi doneseni na temelju njega se primjenjuju na cijelome carinskom području Republike Hrvatske.

Ovaj se Zakon primjenjuje na postrojenja i uređaje u epikontinentalnome pojasu Republike Hrvatske sukladno posebnim propisima iz područja pomorstva.

Članak 3.

Carinsko područje Republike Hrvatske obuhvaća teritorij Republike Hrvatske, a ograničeno je carinskom crtom koja je istovjetna s graničnom crtom Republike Hrvatske.

Članak 4.

Pojedini izrazi koji se rabe u ovom Zakonu, imaju sljedeće značenje:

- 1) **Carinska uprava:** upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija pri čijim se ustrojstvenim jedinicama - Središnjemu uredu i carinarnicama mogu obavljati sve ili neke radnje predviđene carinskim propisima.
- 2) **Carinski status:** određenje robe u smislu carinskih propisa kao domaće ili strane robe.

3) *Domaća roba:*

- a) roba koja je, sukladno uvjetima iz članka 24. ovoga Zakona, u cijelosti dobivena ili proizvedena u carinskom području Republike Hrvatske, te koja ne sadrži robu uvezenu iz drugih zemalja,
- b) roba uvezena iz drugih zemalja, a koja je bila puštena u slobodni promet,
- c) roba koja je dobivena ili proizvedena u carinskoj području Republike Hrvatske bez obzira na to je li dobivena ili proizvedena iz robe navedene u podtočki b) ili iz robe navedene u podtočkama a) i b) ove točke.

4) *Strana roba:* roba koja nije obuhvaćena točkom 3. ovoga članka.

Domaća roba gubi status domaće robe kad stvarno napusti carinsko područje Republike Hrvatske, osim u slučajevima iz članka 109. ovoga Zakona.

5) *Carinski dug:* obveza određene osobe da za određenu robu plati propisima utvrđenu svotu uvozne carine (uvozni carinski dug) ili izvozne carine (izvozni carinski dug).

6) *Uvozna carina:* carina i druga davanja koja se plaćaju pri uvozu robe, a imaju isti učinak kao i sama carina.

7) *Izvozna carina:* carina i druga davanja koja se plaćaju pri izvozu robe, a imaju isti učinak kao i sama carina.

8) *Dužnik:* osoba koja je obvezana za plaćanje carinskog duga.

9) *Carinski nadzor:* opće mjere koje poduzima Carinska uprava da bi se osigurala provedba carinskih i drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja je predmet carinskog nadzora.

10) *Carinska provjera:* radnje kao što su pregled i pretraga robe, pregled i pretraga prijevoznih sredstava, pregled i pretraga osoba u putničkome prometu te prtljage i drugih stvari koje putnici sa sobom nose, provjera postojanja, vjerodostojnosti i istinitosti isprava podnesenih u carinskoj postupku, pregled poslovnih knjiga i drugih isprava o poslovanju, naknadna provedba ispitnih i istražnih postupaka i slično koje je ovlaštena poduzimati Carinska uprava.

11) *Carinski dopušteno postupanje ili uporaba robe:*

- a) stavljanje robe u carinski postupak,
- b) unos robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište,
- c) ponovni izvoz robe iz carinskoga područja Republike Hrvatske,
- d) uništenje robe, te
- e) ustupanje robe u korist države.

12) ***Carinski postupci:***

- a) puštanje robe u slobodni promet,
- b) provozni postupak,
- c) postupak carinskog skladištenja,
- d) postupak unutarnje proizvodnje,
- e) postupak preradbe pod carinskim nadzorom,
- f) postupak privremenog uvoza,
- g) postupak vanjske proizvodnje, te
- h) izvozni postupak.

13) ***Carinska deklaracija:*** radnja ili isprava kojom osoba u propisanu obliku i na propisan način zahtijeva da se roba stavi u neki od carinskih postupaka.

14) ***Deklarant:*** osoba koja podnosi carinsku deklaraciju u svoje ime ili osoba u čije je ime carinska deklaracija podnesena.

15) ***Podnošenje robe:*** prijavljivanje carinarnici na propisan način da se roba nalazi u njezinoj određenoj ustrojstvenoj jedinici ili drugome mjestu koje je carinarnica odredila ili odobrila.

16) ***Puštanje robe:*** radnja kojom carinarnica odobrava raspolaganje robom u skladu s uvjetima odobrenoga postupka.

17) ***Korisnik carinskog postupka:*** osoba za čiji je račun podnesena carinska deklaracija ili osoba na koju se prenose prava i obveze navedene osobe u svezi s odobrenim carinskim postupkom.

18) ***Korisnik odobrenja:*** osoba kojoj je u skladu s carinskim propisima izdano odgovarajuće odobrenje.

2. OPĆE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA PRAVA I OBVEZE OSOBA S OBZIROM NA CARINSKO PRAVO

a) *Zastupanje*

Članak 5.

Osoba o čijim se pravima i obvezama rješava može odrediti opunomoćenika za poduzimanje svih ili nekih radnji u postupku koji vodi Carinska uprava.

Zastupanje može biti:

- izravno, ako opunomoćenik djeluje u ime i za račun druge osobe, te
- neizravno, ako opunomoćenik djeluje u svoje ime, a za račun druge osobe.

Opunomoćenik mora imati sjedište, odnosno prebivalište u Republici Hrvatskoj, osim u slučajevima propisanim člankom 76. stavkom 4. ovoga Zakona.

Opunomoćenik se mora očitovati za koju zastupanu osobu nastupa, je li zastupanje izravno ili neizravno, a na zahtjev carinarnice mora podnijeti i vjerodostojnu ispravu s ovlaštenjem za zastupanje.

Za osobe koje se ne očituju da djeluju u ime ili za račun druge osobe ili se očituju da djeluju u ime i za račun druge osobe, a ne mogu o tome podnijeti vjerodostojnu ispravu, smarat će se da nastupaju u svoje ime i za svoj račun.

Iznimno, carinsku deklaraciju u svojstvu opunomoćenika može podnijeti samo osoba koja sukladno posebnim propisima ispunjava uvjete za obavljanje poslova otpremništva.

b) Posebnosti glede primjene propisa o općem upravnom postupku

Članak 6.

Propisi o općem upravnom postupku primjenjuju se i u postupcima koje vodi Carinska uprava, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 7.

Osoba koja od Carinske uprave zahtjeva donošenje rješenja mora navesti sve činjenice i okolnosti te podastrijeti isprave i druge dokaze potrebne za donošenje rješenja.

Rješenje će se donijeti bez odgode, a najkasnije u rokovima propisanim Zakonom o općem upravnom postupku.

Članak 8.

Protiv rješenja Carinske uprave donijetoga u prvome stupnju osoba na koju se rješenje odnosi ima pravo žalbe.

Žalba ne odgađa ovrhu rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

Iznimno, ovrha rješenja može se u cijelosti ili djelomice odgoditi, ako Carinska uprava:

a) opravdano dvoji da rješenje protiv kojega je podnijeta žalba ili drugo pravno sredstvo nije u skladu s carinskim propisima, ili

b) ocijeni da bi se ovrhom takvoga rješenja osobi na koju se rješenje odnosi mogla nanijeti nepopravljiva šteta.

Odnosi li se rješenje iz stavka 3. ovoga članka na obračun uvozne ili izvozne carine, odgoda ovrhe može se uvjetovati podnošenjem odgovarajućega jamstva za namirenje osporene svote uvozne ili izvozne carine. Davanje jamstva neće se zahtijevati, ako bi davanjem jamstva carinski dužnik bio doveden u ozbiljne poteškoće gospodarske ili socijalne naravi.

c) Posebni slučajevi poništenja, ukidanja i izmjene rješenja prema ovomu Zakonu

Članak 9.

Prvostupansko rješenje Carinske uprave kojim je u cijelosti ili djelomično usvojen zahtjev osobe na koju se rješenje odnosi, carinarnica može po službenoj dužnosti poništiti u roku iz članka 17. ovoga Zakona ako je doneseno na temelju neistinitih ili nepotpunih navoda, i to:

- a) ako je podnositelj zahtjeva za neistinitost ili nepotpunitost navoda znao ili je prema okolnostima slučaja morao znati, te
- b) ako se na temelju istinitih i potpunih navoda rješenje nije ni moglo donijeti.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se bez odlaganja osobi na koju se odnosi.

Poništenje ima pravni učinak od dana donošenja poništenog rješenja.

Članak 10.

Prvostupansko rješenje Carinske uprave kojim je u cijelosti ili djelomično usvojen zahtjev osobe na koju se rješenje odnosi, carinarnica može na zahtjev te osobe ili po službenoj dužnosti ukinuti ili izmijeniti u roku iz članka 17. ovoga Zakona ako koji od uvjeta propisanih za njegovo donošenje nije bio ispunjen ili ako ga ta osoba više ne ispunjava, a ne radi se o slučajevima iz članka 9. ovoga Zakona.

Rješenje povoljno za osobu na koju se rješenje odnosi može se ukinuti, ako osoba ne ispunjava obveze koje su joj bile određene tim rješenjem.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se bez odlaganja osobi na koju se odnosi.

Rješenje o ukidanju ili izmjeni ima pravni učinak od dana dostave osobi na koju se odnosi. Iznimno, ako to zahtijevaju opravdani interesi osobe na koje se rješenje odnosi, carinarnica može za primjereno razdoblje odgoditi pravni učinak rješenja o ukidanju ili izmjeni prvotnog rješenja.

d) Obavijesti o primjeni carinskih propisa

Članak 11.

Svaka zainteresirana osoba može od Carinske uprave zatražiti izdavanje obavijesti o primjeni carinskih propisa.

Takav se zahtjev može odbiti ako se ne odnosi na stvarno namjeravani izvoz i uvoz.

Obavijesti iz stavka 1. ovoga članka Carinska uprava daje bez naknade. Naknada se može zahtijevati za posebne troškove koji nastanu zbog provedbe potrebnih analiza ili vještačenja o robi na koju se zahtjev za davanje obavijesti odnosi te za troškove povrata robe podnositelju zahtjeva.

Članak 12.

Na osnovi pisanog zahtjeva zainteresirane osobe Carinska uprava daje:

- a) obvezujuće mišljenje o tarifnome raspoređivanju robe u carinsku tarifu, te
- b) obvezujuće mišljenje o podrijetlu robe.

Obvezujuće mišljenje ima snagu rješenja donesenog u upravnom postupku.

Obvezujuća mišljenja o tarifnom raspoređivanju robe i podrijetlu robe obvezuju Carinsku upravu prema osobi kojoj je dano mišljenje samo glede tarifnog raspoređivanja robe u Carinsku tarifu, odnosno glede podrijetla robe.

Obvezujuće mišljenje o tarifnome raspoređivanju robe obvezuje Carinsku upravu prema osobi kojoj je dano mišljenje za robu za koju se carinski postupak provodi nakon datuma izdavanja mišljenja.

Obvezujuće mišljenje o podrijetlu robe obvezuje Carinsku upravu prema osobi kojoj je dano mišljenje za onu robu za koju je postupak utvrđivanja podrijetla robe propisan ovim Zakonom proveden nakon datuma izdavanja mišljenja.

Osoba kojoj je dano mišljenje mora dokazati:

- a) u slučaju obvezujućeg mišljenja o tarifnome raspoređivanju robe u carinsku tarifu da roba koju deklarira u svim elementima odgovara robi koja je opisana u mišljenju,
- b) u slučaju obvezujućeg mišljenja o podrijetlu robe da roba i okolnosti na osnovi kojih se određuje podrijetlo robe u svim elementima odgovara robi i okolnostima koje su opisane u mišljenju.

Obvezujuće će se mišljenje poništiti sukladno članku 9. ovoga Zakona ako se zasniva na neistinitim ili nepotpunim navodima podnositelja zahtjeva.

Obvezujuće mišljenje važi jednu godinu od dana donošenja, osim:

- a) u slučaju tarifnog raspoređivanja robe u Carinsku tarifu:
 1. ako zbog izmjene propisa mišljenje nije više u skladu s propisom,
 2. ako mišljenje nije više u skladu s naputkom ministra financija glede raspoređivanja robe u Carinsku tarifu donosenim na osnovi članka 10. Zakona o carinskoj tarifi, te
 3. ako je mišljenje ukinuto ili izmijenjeno sukladno članku 10. ovoga Zakona, pri čemu osoba kojoj je dano mišljenje mora biti obaviještena o ukidanju ili izmjeni.
- b) u slučaju određivanja podrijetla robe:
 1. ako zbog izmjene propisa ili sklapanja međunarodnog sporazuma mišljenje nije više u skladu s propisima,
 2. ako mišljenje nije više u skladu s tumačenjima tijela ovlaštenoga propisom donesenim na osnovi članka 27. ovoga Zakona za davanje tumačenja o podrijetlu robe, te
 3. ako je mišljenje ukinuto ili izmijenjeno sukladno članku 10. ovoga Zakona, pri čemu osoba kojoj je dano mišljenje mora biti obaviještena o ukidanju ili izmjeni.

U slučajevima iz stavka 8. točke a) podtočaka 1. i 2. te točke b) podtočaka 1. i 2. ovoga članka obvezujuće mišljenje prestaje važiti danom stupanja na snagu, odnosno danom početka primjene odnosnoga propisa, međunarodnog sporazuma ili tumačenja.

Osoba kojoj je dano obvezujuće mišljenje koje je prestalo vrijediti u skladu sa stavkom 8. točkom a) podtočkom 1. i 2. te točkom b) podtočkom 1. i 2. ovoga članka može se koristiti tim mišljenjem tri mjeseca od dana službene objave ako je prije prestanka njegove važnosti skloplio obvezujući kupoprodajni ugovor za određenu robu na temelju tog mišljenja. U slučajevima iz stavka 8. točke a) podtočke 1. te točke b) podtočke 1. ovoga članka može se propisom ili sporazumom odrediti rok u kojem se može služiti mišljenjem sukladno ovom stavku.

Obvezujuće mišljenje o tarifnome raspoređivanju robe u Carinsku tarifu, odnosno o podrijetlu robe može se upotrebljavati sukladno ovomu članku samo za određivanje uvozne ili izvozne carine ili za određivanje visine izvoznih nadoknada ili drugih povrata povezanih s provođenjem poljoprivredne politike.

Članak 13.

Vlada Republike Hrvatske propisuje uvjete za izdavanje obavijesti i obvezujućih mišljenja.

e) *Ostale odredbe*

Članak 14.

Carinska uprava može u skladu s propisima poduzimati i provoditi sve mjere carinskog nadzora i provjere koje smatra potrebnim radi primjene carinskih i drugih propisa.

Članak 15.

Osobe koje izravno ili neizravno sudjeluju u tijekovima robnoga prometa obvezne su na zahtjev Carinske uprave staviti na raspolaganje sve potrebne isprave i podatke te pružiti svaku drugu pomoć potrebnu za primjenu carinskih propisa.

Članak 16.

Podaci koji su po svojoj naravi povjerljivi ili su pribavljeni na takav način smatraju se službenom tajnom i ne smiju se od strane Carinske uprave dalje prenositi bez izričite suglasnosti osoba ili ovlaštenih tijela koji su ih dali.

Prenošenje povjerljivih podataka dopušteno je u slučajevima kada je Carinska uprava dužna ili ovlaštena to učiniti sukladno posebnim propisima.

Članak 17.

U svrhu provedbe carinskog nadzora i provjere sudionici robnoga prometa koji raspolažu ispravama ili podacima iz članka 15. ovoga Zakona obvezni su ih čuvati u roku utvrđenu propisima, ali ne kraće od tri kalendarske godine, neovisno o načinu njihove pohrane. Taj rok počinje teći:

- a) u slučaju robe koja je puštena u slobodni promet, osim slučajeva iz točke b) ovoga članka, ili za koju je podnesena izvozna carinska deklaracija, posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je prihvaćena carinska deklaracija za puštanje robe u slobodni promet ili izvozna carinska deklaracija,
- b) u slučaju robe koja je na osnovi njezine uporabe u posebne svrhe puštena u slobodni promet uz povoljniju carinu, posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan carinski nadzor nad tom robom,
- c) u slučaju robe koja je puštena u koji drugi carinski postupak, posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan taj carinski postupak za odnosnu robu,
- d) u slučaju robe koja je bila smještena u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu, posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je korisniku slobodne zone ili slobodnog skladišta prestao taj status.

Ako se pri carinskoj provjeri utvrdi da se knjigovodstveni zapis o carinskom dugu mora ispraviti, rok za čuvanje isprava i podataka iz stavka 1. ovoga članka produljuje se neovisno o članku 225. stavku 4. ovoga Zakona koliko je potrebno da bi se knjigovodstveni zapis mogao ispraviti i provjeriti.

Članak 18.

Ako je carinskim propisima utvrđen rok ili datum, rok se može produljiti, a datum promijeniti samo ako je to tim propisima izričito predviđeno.

Članak 19.

Tijela državne uprave i pravosudna tijela moraju najbližoj carinarnici prijaviti svu robu i prijevozna sredstva koju su privremeno zadržala ili konačno oduzela, ako se radi o stranoj robi nad kojom nije proveden carinski postupak prema odredbama ovoga Zakona.

Privremeno zadržana i konačno oduzeta strana roba može se prepustiti drugoj osobi samo ako je carinarnica odobrila neko od carinskih dopuštenih postupanja ili uporaba robe, odnosno ako je za tu robu podmiren carinski dug.

Carinski dug iz prethodnog stavka podmiruje carinski dužnik ili se dug podmiruje iz cijene prodane robe.

II. OSNOVE ZA OBRAČUN UVOZNIH I IZVOZNIH DAVANJA I PRIMJENU DRUGIH MJERA PROPISANIH U TRGOVINI ROBOM

1. CARINSKA TARIFA I RASPOREĐIVANJE ROBE U CARINSKU TARIFU

Članak 20.

Na robu koja se uvozi u carinsko područje Republike Hrvatske plaća se carina prema Carinskoj tarifi i pravilima propisanim ovim Zakonom i Zakonom o carinskoj tarifi.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za netrgovačku robu koju putnik nosi sa sobom ili koju fizička osoba primi u pošiljci od druge fizičke osobe može se primijeniti jedinstvena carinska stopa u visini od 10% od carinske vrijednosti robe. Vlada Republike Hrvatske propisat će vrijednost robe iz ovog stavka kao i vrste robe na koje se ne može primijeniti jedinstvena stopa.

Iznimno, Vlada Republike Hrvatske može posebnim propisom odrediti carinu za izvoz određenih proizvoda.

Članak 21.

Na robu koja se uvozi iz zemalja s kojima Republika Hrvatska ima sklopljen ugovor o slobodnoj trgovini naplaćuje se carina kako je propisano tim ugovorom.

Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se na zahtjev deklaranta. Zahtjev za primjenu stavka 1. ovoga članka moguće je podnijeti i naknadno ako su ispunjeni uvjeti iz ugovora.

Članak 22.

Vlada Republike Hrvatske može propisati uvjete prema kojima će Carinska uprava za određenu robu, zbog vrste ili uporabe u određene svrhe, odobriti plaćanje povoljnije carine od carine propisane Carinskom tarifom za tu robu.

"Povoljnija carina" u smislu stavka 1. ovoga članka znači sniženje carine ili neobračunavanje uvozne carine iz članka 4. točke 6. ovoga Zakona i u okviru količinskih ograničenja.

2. PODRIJETLO ROBE

a) Nepovlašteno podrijetlo

Članak 23.

Odredbe članka 24. do 27. ovoga Zakona određuju nepovlašteno podrijetlo robe u svrhu:

- a) primjene Carinske tarife s iznimkom mjera predviđenih člankom 21. ovoga Zakona,
- b) primjene drugih mjera utvrđenih odredbama posebnih propisa iz područja trgovine robama, te
- c) izdavanja potvrda o podrijetlu.

Članak 24.

Roba podrijetlom iz jedne zemlje ona je roba koja je u cjelini dobivena ili proizvedena u toj zemlji.

Iraz "roba u cjelini dobivena u jednoj zemlji" obuhvaća:

- a) mineralne proizvode izvadene iz tla u toj zemlji,
- b) tamo ubrane ili požnjevene biljne proizvode,
- c) tamo okoćene i uzgojene žive životinje,
- d) proizvode dobivene od živih, tamo uzgojenih životinja,
- e) proizvode tamo dobivene lovom ili ribarstvom,

f) proizvode morskog ribolova i druge proizvode izvađene iz mora izvan teritorijalnih voda plovilima koja su registrirana ili prijavljena u brodski upisnik i koja plove pod zastavom te zemlje,

g) proizvode izrađene na njezinim brodovima tvornicama isključivo od proizvoda iz točke (f) ovog stavka pod uvjetom da su takvi brodovi tvornice registrirani ili prijavljeni u toj zemlji i da plove pod zastavom te zemlje,

h) proizvode izvađene s morskog dna ili iz sloja zemlje ispod toga morskog dna izvan teritorijalnih voda te zemlje pod uvjetom da ona ima isključiva prava na iskorištanje sloja zemlje ispod morskog dna,

i) otpad i ostatke proizvoda dobivenih iz proizvodnih djelatnosti ili upotrebljavanih predmeta ako su tamo prikupljeni i ako su pogodni samo za ponovno dobivanje sirovina, te

j) proizvode tamo proizvedene isključivo od proizvoda navedenih u točkama a) do i) ovoga članka ili od njih proizvedenih proizvoda na bilo kojoj razini proizvodnje.

Za potrebe stavka 2. ovoga članka izraz "zemlja" obuhvaća i teritorijalne vode te zemlje.

Članak 25.

Roba čija proizvodnja uključuje više od jedne zemlje smatraće se podrijetlom iz zemlje u kojoj je prošla posljednju bitnu obradbu ili preradbu koja dovodi do novih proizvoda ili predstavlja bitnu fazu proizvodnje.

Posljednjom bitnom obradom ili preradom iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se:

a) pakiranje ili prepakiranje robe, bez obzira gdje je ambalaža proizvedena,

b) dijeljenje većih količina robe u manje količine ili spajanjem manjih količina u veće,

c) odjeljivanje, razvrstavanje, prosijavanje, ispiranje ili dijeljenje proizvoda rezanjem ili ustakljivanjem,

d) etiketiranje i označivanje robe,

e) postupanje nužno da bi se očuvala svojstva proizvoda prilikom prijevoza ili skladištenja, te

f) jednostavno sklapanje dijelova proizvoda u cjelovit proizvod.

Članak 26.

Svaka obradba ili preradba robe za koju se utvrdi ili u svezi s kojom utvrđene činjenice potvrđuju pretpostavku da je njezin jedini cilj bio izbjegći primjenu odredbi koje se u Republici Hrvatskoj primjenjuju na robu iz određenih zemalja neće se ni u kojem slučaju smatrati dostačnom da bi tako proizvedena roba stekla podrijetlo zemlje gdje je obradba ili preradba provedena u smislu članka 25. ovoga Zakona.

Članak 27.

Vlada Republike Hrvatske propisat će dodatna mjerila za utvrđivanje podrijetla u slučaju iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona, način dokazivanja podrijetla robe, način izdavanja potvrde te mjerodavna tijela za ovjeru potvrda i davanje tumačenja o podrijetlu robe.

b) Povlašteno podrijetlo

Članak 28.

Pravila o povlaštenome podrijetlu koja roba mora zadovoljiti kako bi stekla pogodnosti iz članka 21. ovoga Zakona utvrđuju se odgovarajućim ugovorima o slobodnoj trgovini.

Pravila o podrijetlu za robu iz zemalja na koje Republika Hrvatska na osnovi jednostrane odluke primjenjuje povlaštene carine, utvrđuju se posebnim propisom kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske.

3. VRIJEDNOST ROBE ZA CARINSKE SVRHE

Članak 29.

Odredbe ovoga poglavlja uređuju način utvrđivanja carinske vrijednosti robe u svrhu primjene Carinske tarife Republike Hrvatske.

Članak 30.

Izrazi koji se rabe u ovome poglavlju imaju sljedeće značenje:

- a) "carinska vrijednost uvozne robe" znači vrijednost robe u svrhu određivanja carine "ad valorem" na uvoznu robu,
- b) "zemlja uvoza" znači carinsko područje Republike Hrvatske,
- c) "proizvedeno" uključuje uzgojeno, proizvedeno i iskopano,
- d) "istovjetna roba" označuje robu koja je u potpunosti ista, uključujući njezina fizička svojstva, kakvoću i ugled. Manje razlike u izgledu ne izuzimaju robu koja se po svemu drugome uklapa u određenje istovjetne robe,
- e) "slična roba" označuje robu koja premda nije u potpunosti ista, ipak ima slična svojstva i slične sastavne tvari, što omogućuje izvršavanje istih funkcija i komercijalnu zamjenjivost. Kod utvrđivanja sličnosti između roba upotrebljava se između ostalog kakvoća roba, njihov ugled i postojanje zaštićenog znaka,
- f) "jedinična cijena" po kojoj se roba prodaje u najvećoj mogućoj količini znači cijenu po kojoj se najveći mogući broj jedinica prodaje u prodaji takve robe među nepovezanim osobama na prvoj kupoprodaji koja se dogodila nakon uvoza, te
- g) "robom iste skupine ili vrste" smatra se roba koja pripada u skupinu ili assortiman roba proizvedenih u određenoj industrijskoj grani, a uključuje istovjetne ili slične robe.

Izrazi "istovjetna roba" i "slična roba" iz stavka 1. ovoga članka ne obuhvaćaju robe koje sadrže ili odražavaju inženjerijske usluge, razvoj, umjetnički rad, oblik, planove i skice za koje nisu izvršena usklađenja prema članku 38. stavku 1. pod b) točka 4. ovoga Zakona, jer su ti poslovi obavljeni u zemlji uvoza.

Istovjetnom ili sličnom robom neće se smatrati roba koja nije proizvedena u istoj zemlji kao roba koja se vrednuje.

Roba koju je proizvela druga osoba uzet će se u obzir jedino ako nema istovjetne ili slične robe koju je proizvela ista osoba kao i robu koju se vrednuje.

U smislu ovoga poglavlja dvije osobe smatraju se međusobno povezanim samo:

- a) ako je jedna voditelj ili direktor tvrtke u vlasništvu druge osobe i obratno,
- b) ako su pravno priznati partneri u poslu,

- c) ako su u odnosu poslodavac i posloprimac,
- d) ako je jedna od njih izravni ili neizravni vlasnik, nadzire ili posjeduje 5% ili više posto dionica s pravom glasa u svakoj tvrtki,
- e) ako jedna izravno ili neizravno nadzire drugu,
- f) ako su izravno ili neizravno pod nadzorom treće osobe,
- g) ako zajedno izravno ili neizravno nadziru treću osobu, ili
- h) ako su članovi iste obitelji.

Osobe koje imaju poslovne veze na način da je jedna isključivi zastupnik, isključivi rasparčavač ili isključivi koncesionar drugoga, bez obzira na to kako je odnos opisan, smatrat će se povezanima prema ovomu poglavlju u slučaju da su obuhvaćene mjerilima iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 31.

Carinska je vrijednost uvezene robe njezina transakcijska vrijednost, a to je stvarno plaćena ili plativa cijena za robu koja se prodaje radi izvoza u Republiku Hrvatsku, usklađena prema odredbama članka 38. ovoga Zakona pod uvjetom da:

- a) kupac nema ograničenja u raspolaganju robom ili uporabi robe, osim ograničenja koja:
 1. su određena hrvatskim propisima ili na tim propisima utemeljenim aktima državne vlasti,
 2. ograničavaju zemljopisno područje gdje se roba može preprodati ili,
 3. u suštini ne utječu znatno na vrijednost robe,
- b) kupoprodaja ili cijena ne podliježu uvjetima ili ograničenjima čija vrijednost ne može biti utvrđena u odnosu prema vrijednosti robe koja se vrednuje,

c) nikakva naknada od iduće preprodaje, raspolaganja robom ili uporabe robe neće biti izravno ili neizravno dostavljena prodavaču, osim ako je moguće izvršiti odgovarajuće usklađenje s odredbama članka 38. ovoga Zakona,

d) kupac i prodavač nisu međusobno povezani ili, ako jesu, da je transakcijska vrijednost prihvatljiva za carinske svrhe u skladu s odredbama stavka 2. ovoga članka.

U postupku procjene prihvatljivosti transakcijske vrijednosti prema zahtjevima iznesenim u stavku 1. ovog članka sama okolnost da su kupac i prodavač povezani na način spomenut u članku 30. ovoga Zakona nije dostatan razlog da se određena transakcijska vrijednost ocijeni neprihvatljivom. U takvome slučaju treba ispitati okolnosti prodaje i transakcijska vrijednost bit će prihvaćena pod uvjetom da postojeća povezanost nije utjecala na cijenu. Ako carinarnica ima razloga prepostaviti na temelju obavijesti dobivenih od uvoznika ili na drugi način da je postojeća povezanost utjecala na cijenu, o tome je dužna obavijestiti uvoznika i dati mu primjerenu mogućnost za odgovor. Na zahtjev uvoznika carinarnica će o razlozima obavijestiti uvoznika u pisanom obliku.

Pri prodaji između povezanih osoba transakcijska će se vrijednost smatrati prihvatljivom, a roba procijenjenom u skladu s odredbama stavka 1. ovoga članka uvijek kad uvoznik može dokazati da je dotična vrijednost gotovo jednaka jednoj od sljedećih vrijednosti, pod uvjetom da se upotrebljavaju podaci iz istoga ili približno istoga vremenskog razdoblja:

- transakcijskoj vrijednosti u prodaji među nepovezanim osobama za istovjetnu ili sličnu robu namijenjenu za izvoz u Republiku Hrvatsku,
- carinskoj vrijednosti istovjetne ili slične robe prema odredbama članka 35. ovoga Zakona,
- carinskoj vrijednosti istovjetne ili slične robe prema odredbama članka 36. ovoga Zakona.

U primjeni usporedaba iz stavka 3. ovoga članka treba uzeti u obzir očite razlike u komercijalnim razinama, količinske razine, stavke nabrojene u članku 38. ovoga Zakona i troškove koje je imao prodavač pri prodaji u kojoj prodavač i kupac nisu povezani, a kojih nema pri prodaji u kojoj su prodavač i kupac povezani.

Usporedbe prikazane u stavku 3. ovoga članka upotrebljavaju se na poticaj uvoznika isključivo radi usporedbe. Navedene odredbe ne dopuštaju određivanje zamjenskih vrijednosti.

Cijena koja se zaista plaća ili cijena koju treba platiti ukupno je učinjeno plaćanje ili plaćanje koje treba učiniti kupac u korist prodavača za uvezenu robu i uključuje sva plaćanja koja je kao uvjet prodaje za uvezenu robu učinio ili će učiniti kupac prodavaču ili trećoj osobi da bi se ispunile obveze prodavaču. Plaćanje ne treba nužno biti u obliku prijenosa novca. Plaćanje

se može obaviti i kreditnim pismima ili drugim dogovorenim instrumentom plaćanja. Plaćanje se može obaviti izravno ili neizravno.

Radnje koje poduzima kupac o vlastitome trošku, uključujući i tržišne radnje, a različite su od onih propisanih u članku 38. ovoga Zakona, za koje je potrebno uskladiti vrijednost, neće se smatrati posrednim plaćanjem prodavaču, čak i onda kad se može smatrati da su bile poduzete u korist ili u dogовору s prodavačem, i njihov trošak neće se dodavati stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni pri određivanju carinske vrijednosti.

Članak 32.

Kad nije moguće odrediti carinsku vrijednost uvezene robe prema odredbama članka 31. ovoga Zakona, carinska vrijednost bit će transakcijska vrijednost istovjetne robe prodane za izvoz u Republiku Hrvatsku i izvezene u isto ili gotovo isto vrijeme kao i roba koja se vrednuje.

U primjeni ovoga članka treba pri određivanju carinske vrijednosti upotrebljavati transakcijsku vrijednost istovjetne robe koja se prodaje na istoj komercijalnoj razini i u pretežno istoj količini kao i roba koja se procjenjuje.

Kad nije moguće naći odgovarajući primjer prodaje u smislu stavka 2. ovoga članka, upotrebljavat će se transakcijska vrijednost istovjetne robe prodane na različitoj komercijalnoj razini i/ili u različitim količinama, uz prilagodbe potrebne radi razlika proisteklih iz komercijalne razine i/ili količine, pod uvjetom da se takve prilagodbe mogu provesti na osnovi predočenih dokaza koji jasno pokazuju primjerenošć i točnost prilagodbe, bez obzira na to dovodi li sama prilagodba do porasta ili do smanjenja vrijednosti.

Kad su troškovi i davanja spomenuti u članku 38. stavku 1. točki a) podtočkama 4. do 6. ovoga Zakona uključeni u transakcijsku vrijednost, prilagodba će se provesti kako bi se u obzir uzele znatne razlike u tim troškovima i cijenama između uvezene robe i istovjetne robe, a koje nastaju zbog razlika u udaljenostima i vrsti prijevoza.

Ako se u primjeni ovog članka ustanovi postojanje više od jedne transakcijske vrijednosti za istovjetnu robu, za određivanje carinske vrijednosti upotrijebit će se najniža od postojećih vrijednosti.

Članak 33.

Kad nije moguće odrediti carinsku vrijednost uvezenih roba u skladu s odredbama članka 31. i 32. ovoga Zakona, carinskom će se vrijednošću smatrati transakcijska vrijednost slične robe prodane radi izvoza u Republiku Hrvatsku ako je roba izvezena u isto ili gotovo isto vrijeme kad i roba koja se procjenjuje.

U primjeni ovog članka treba pri određivanju carinske vrijednosti upotrebljavati transakcijsku vrijednost slične robe koja se prodaje na istoj komercijalnoj razini i u pretežno istoj količini kao i roba koja se procjenjuje.

Ako nije moguće naći odgovarajući primjer prodaje u smislu stavka 2. ovoga članka, upotrijebit će se transakcijska vrijednost slične robe prodane na različitoj komercijalnoj razini i/ili u različitim količinama, uz prilagodbe potrebne radi razlika proisteklih iz komercijalne razine i/ili količine, pod uvjetom da se takve prilagodbe mogu provesti na osnovi predočenih dokaza koji jasno pokazuju primjerenošć i točnost prilagodbe, bez obzira na to dovodi li sama prilagodba do porasta ili do smanjenja vrijednosti.

Kad su troškovi i davanja spomenuti u članku 38. stavku 1. točki a) podtočkama 4. do 6. ovoga Zakona uključeni u transakcijsku vrijednost, prilagodba će se provesti kako bi se u obzir uzele znatne razlike u tim troškovima i davanjima između uvezene robe i slične robe, a koje nastaju zbog razlika u udaljenostima i vrsti prijevoza.

Ako se u primjeni ovog članka utvrdi postojanje više od jedne transakcijske vrijednosti slične robe, za određivanje carinske vrijednosti uvezene robe upotrijebit će se najniža od tih vrijednosti.

Članak 34.

Kad nije moguće odrediti carinsku vrijednost uvezene robe prema odredbama članka 31. i 33. ovoga Zakona, carinska se vrijednost određuje prema odredbama članka 35. ovoga Zakona.

Kad nije moguće odrediti carinsku vrijednost ni prema članku 35. ovoga Zakona, primijenit će se odredbe članka 36. ovoga Zakona, osim u slučaju kad uvoznik zahtijeva zamjenu redoslijeda primjene članka 35. i 36. ovoga Zakona.

Članak 35.

Ako se uvezena roba ili istovjetna ili slična uvezena roba prodaje u Republici Hrvatskoj u istome stanju u kojem je uvezena, carinska vrijednost uvezene robe prema ovomu članku treba se utvrditi na temelju jedinične cijene po kojoj se najveći mogući broj jedinica takve ili istovjetne ili slične uvezene robe prodaje osobama u istome ili približno istome vremenskom razdoblju kao i roba koja se procjenjuje, i to osobama koje nisu povezane s osobama od kojih tu robu kupuju, pod uvjetom da se cijena umanji za iznos:

1. uobičajene provizije koja je naplaćena ili je treba platiti, ili uobičajenog uvećanja radi ostvarenja dobiti i pokrića općih troškova prodaje u Republici Hrvatskoj nastalih za uvezenu robu iste vrste ili skupine proizvoda,

2. uobičajenih troškova prijevoza i osiguranja i druge s tim povezane troškove nastale u Republici Hrvatskoj,

3. carinskih davanja i drugih unutarnjih poreza koji se plaćaju u Republici Hrvatskoj pri uvozu ili prodaji robe.

U slučaju da se u isto ili približno isto vrijeme uvoza robe koja se procjenjuje ne prodaje ni uvezena roba ni istovjetna ili slična uvezena roba, carinska će se vrijednost robe koja inače podliježe odredbama stavka 1. ovoga članka odrediti prema jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena ili istovjetna ili slična roba prodaje u Republici Hrvatskoj u stanju u kakvu je uvezena, i to u najkraćemu roku nakon uvoza robe koja se procjenjuje, ali ne nakon isteka roka od 90 dana od samog uvoza.

U slučaju da se u Republici Hrvatskoj ne prodaje uvezena roba, istovjetna ili slična uvezena roba u stanju u kojem je bila uvezena, tada će se na zahtjev uvoznika carinska vrijednost robe temeljiti na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba nakon daljnje preradbe prodaje u najvećoj ukupnoj količini osobama u Republici Hrvatskoj koje nisu povezane s osobama od kojih takvu robu kupuju, pod uvjetom da su u procjenu uzeti u obzir vrijednost dodana robi preradbom i odbici određeni u stavku 1. ovog članka.

Članak 36.

Carinska vrijednost uvezene robe prema odredbama ovog članka temeljiti će se na izračunanoj vrijednosti. Izračunana vrijednost čini zbroj:

a) vrijednosti materijala i troškova proizvodnje, ili druge vrste preradbe, koja je upotrijebljena u proizvodnji uvezene robe,

b) svote dobiti i općih troškova koja je jednaka uobičajenu iznosu koji se ostvaruje pri prodaji robe iste skupine ili vrste kao što je roba koja se procjenjuje i koju je proizveo proizvođač u zemlji izvoza za izvoz u Republiku Hrvatsku, te

c) vrijednosti svih troškova i davanja iz članka 38. stavka 1. točke a) podtočka 4. do 6. ovoga Zakona.

Ne može se tražiti niti prisiliti bilo koju osobu bez stalnog sjedišta ili prebivališta na teritoriju Republike Hrvatske da omogući pregled ili dopusti pristup bilo kojemu računu ili drugoj evidenciji u svrhu određivanja izračunane vrijednosti.

Carinska uprava može provjeriti obavijesti dobivene od proizvođača robe u svrhu određivanja carinske vrijednosti prema ovomu članku u drugoj zemlji, i to uz njegov pristanak i pod uvjetom da vlada dotične zemlje bude na vrijeme obaviještena i da se ne protivi provjeri.

Članak 37.

Ako carinsku vrijednost uvezene robe nije moguće odrediti prema člancima 31. do 36. ovoga Zakona, carinska vrijednost odredit će se na način sukladan temeljnim načelima i općim odredbama propisanim u ovome poglavlju i Sporazumu o primjeni članka VII. GATT-a iz 1994. godine, a na temelju podataka dostupnih u Republici Hrvatskoj.

U smislu ovog članka carinska vrijednost neće se određivati prema:

- a) prodajnoj cijeni u Republici Hrvatskoj robe proizvedene u Republici Hrvatskoj,
- b) sustavu koji omogućuje da se u carinske svrhe prihvati viša od dviju mogućih vrijednosti,
- c) cijeni robe na domaćem tržištu zemlje izvoznice,
- d) troškovima proizvodnje, osim onih izračunanih vrijednosti koje su utvrđene za istovjetnu ili sličnu robu u skladu s člankom 36. ovoga Zakona,
- e) cijeni robe namijenjene izvozu u koju drugu zemlju, a ne u Republiku Hrvatsku,
- f) službeno utvrđenoj najmanjoj carinskoj vrijednosti, te
- g) navoljnim ili izmišljenim vrijednostima.

Ako to uvoznik zahtijeva, bit će pisano obaviješten o carinskoj vrijednosti koja je određena prema odredbama ovoga članka te o metodi upotrijebljenoj pri određivanju te vrijednosti.

Članak 38.

U postupku određivanja carinske vrijednosti prema članku 31. ovoga Zakona cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu treba dodati:

a) sljedeće stavke, do iznosa do kojeg ih snosi kupac, a nisu uključene u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti za robu:

1. proviziju i naknade posredovanja, osim kupovne provizije,
2. troškove ambalaže koja se u svrhu carinjenja smatra jedinstvenim dijelom dotične robe,
3. troškove pakiranja bilo da se radi o radnoj snazi ili gradivu,
4. troškove prijevoza uvezene robe do luke ili mjesta ulaska u područje Republike Hrvatske,
5. troškove utovara, istovara i troškove rukovanja povezane s prijevozom uvezene robe do luke ili mjesta ulaska u područje Republike Hrvatske, te
6. troškove osiguranja do ulaska u područje Republike Hrvatske,

b) prikladno raspoređenu vrijednost sljedećih roba i usluga koje je kupac isporučio izravno ili neizravno bez naplate ili po sniženoj cijeni, a radi uporabe u proizvodnji i prodaji uvezene robe radi izvoza, i to do stupnja do kojeg ta vrijednost nije bila uključena u cijenu koja je plaćena ili koju treba platiti:

1. materijala, sastavnih dijelova i sličnih stvari ugrađenih u uvezenu robu,
 2. alata, matrica, kalupa, odlijeva i sličnih roba koje su upotrijebljene u proizvodnji uvezene robe,
 3. materijala utrošenih u proizvodnji uvezene robe, te
 4. usluga projektiranja, razvoja, umjetničkog rada, oblikovnog rada, te planova i skica napravljenih izvan Hrvatske a potrebnih za proizvodnju uvezene robe,
- c) tantijeme i licencijske troškove za robu koja se procjenjuje, a koje kupac izravno ili neizravno mora platiti kao uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje, ako takve tantijeme ili licencijski troškovi nisu uključeni u stvarno plaćenu ili plativu cijenu,
- d) dio iznosa ostvaren dalnjom prodajom, ustupanjem ili uporabom uvezene robe koji se izravno ili neizravno plaćaju prodavaču.

Cijena koja je stvarno plaćena ili koja treba biti plaćena bit će uvećana prema odredbama ovog članka samo na temelju objektivnih i mjerljivih podataka.

U postupku određivanja carinske vrijednosti nisu osim uvećanja propisanih ovim člankom dopuštena druga uvećanja stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti.

U ovome poglavlju "kupovna provizija" znači naknadu koju je uvoznik platio svojemu zastupniku za uslugu zastupanja u inozemstvu pri kupovini robe koja se vrednuje.

Bez obzira na stavak 1. točku c) ovoga članka:

- a) plaćanja za dobivanje prava za umnožavanje uvezene robe u Republiku Hrvatsku neće se dodavati stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni pri određivanju carinske vrijednosti,
- b) plaćanja kupca za dobivanje prava za raspačavanje i ponovnu prodaju uvezene robe neće se dodati stvarno plaćenoj cijeni ili cijeni koju treba platiti za uvezenu robu ako ta plaćanja nisu uvjet prodaje za izvoz u Republiku Hrvatsku.

Članak 39.

Pod uvjetom da su iskazane odvojeno od stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti, sljedeće stavke neće biti uključene u carinsku vrijednost:

- a) troškovi prijevoza robe nakon njezina ulaska u carinsko područje Republike Hrvatske,
- b) troškovi gradnje dopune, ugradbe, održavanja ili tehničke pomoći obavljene nakon uvoza industrijskih postrojenja, strojeva ili opreme,
- c) troškovi kamata proisteklih iz finansijskog sporazuma u koji je ušao kupac, a koji se odnose na kupovinu uvezene robe, bez obzira na to je li financiranje omogućio prodavač ili druga osoba, pod uvjetom da je finansijski sporazum sastavljen u pisanim oblicima i da, ako se to zahtijeva, kupac može dokazati:
 1. da je takva roba stvarno prodana po cijeni navedenoj kao stvarno plaćenoj cijeni ili cijeni koju treba platiti,
 2. da potraživanje kamata ne prelazi razinu uobičajenih kamata za takve transakcije, i to u vrijeme i u zemlji u kojoj je financiranje odobreno,

- d) troškovi za dobivanje prava za umnožavanje uvezene robe,
 - e) kupovne provizije, te
- f) uvozna davanja i druga davanja koja se plaćaju u Republici Hrvatskoj pri uvozu ili prodaji robe.

Članak 40.

Za carinsku vrijednost robe za koju u trenutku utvrđivanja carinske vrijednosti ugovorena cijena još nije bila plaćena uzima se cijena koja bi morala biti plaćena za ispunjenje obveze.

Sva uobičajena sniženja cijena i gotovinski popusti neće se uračunati u carinsku vrijednost ako su ugovoreni prije obavljenog uvoza i ostvareni u ugovorenom roku.

Članak 41.

Carinska vrijednost robe koja se uvozi bez prodaje utvrđuje se na temelju članka 32. do 37. ovoga Zakona.

Carinska vrijednost robe koja se privremeno uvozi utvrđuje se na temelju članka 32. do 37. ovoga Zakona.

Carinska vrijednost robe koja se ošteti prije puštanja deklarantu utvrđuje se tako da se odgovarajuća ugovorena cijena umanji za postotak oštećenja. Postotak oštećenja utvrđuje carinarnica procjenom. Ako je na osnovi dobropisa ugovorena nova cijena koja odgovara uvjetima iz članka 31. ovoga Žakona, ta cijena predstavlja novu carinsku vrijednost.

Članak 42.

Ako je u postupku određivanja carinske vrijednosti uvezene robe nužno odgoditi konačno određivanje carinske vrijednosti, roba se može pustiti deklarantu pod uvjetom da se osigura plaćanje carine u obliku jamstva, pologa ili u drugome propisanom obliku u najvećemu iznosu carinskoga duga kojem bi roba mogla podlijegati.

Članak 43.

Carinska vrijednost nosača podataka koji sadrže podatke ili programske upute za uporabu opreme za obradbu podataka (u daljnjemu tekstu: programska podrška) neće sadržavati cijenu ili vrijednost programske podrške pod uvjetom da je cijena ili vrijednost iskazana odvojeno od vrijednosti nosača podataka.

Izraz "nosač podataka" iz stavka 1. ovoga članka ne podrazumijeva integrirane sklopove, poluvodiče i slične naprave ili proizvode koji sadrže takve integrirane sklopove ili naprave.

Izraz "podaci i programske upute" iz stavka 1. ovoga članka ne podrazumijeva zvučne, kinematografske ni videosnimke.

Članak 44.

Carinarnica može u carinskom postupku zahtijevati od deklaranta sve isprave i podatke koji su potrebni za utvrđivanje carinske vrijednosti prema člancima 31. do 37. ovoga Zakona.

Ni jedna odredba ovoga poglavlja neće se tumačiti kao ograničenje i neće dovesti u pitanje pravo carinarnice da utvrdi istinitost i ispravnost bilo koje izjave, isprave ili deklaracije podnesene u svrhu određivanja carinske vrijednosti.

Na pisani zahtjev deklaranta carinarnica je obvezna dati obrazloženo rješenje o načinu određivanja carinske vrijednosti za uvezenu robu.

Zakoni i drugi propisi te odluke Ustavnog suda glede propisa o carinskoj vrijednosti objavljaju se sukladno članku 10. Sporazuma GATT-a iz 1994. godine.

Odluke nadležnih tijela opće naravi, te akti ministra financija, koji se odnose na Carinsku upravu glede određivanja carinske vrijednosti robe, objavljaju se u službenome glasilu Carinske uprave.

Članak 45.

Obavijesti i podaci potrebiti za određivanje i provjeru carinske vrijednosti robe, povjerljive naravi ili pribavljeni na povjerljivoj osnovi, smatraju se službenom tajnom i ne smiju se objaviti bez nedvojbenog dopuštenja osobe ili tijela domaće ili strane vlasti koje je dalo obavijest ili podatke, osim u slučaju i do stupnja objave koji zahtijeva sud ili ovlašteno tijelo sukladno propisu.

Članak 46.

Ako je u postupku određivanja carinske vrijednosti potrebno preračunati stranu u domaću valutu, strana valuta preračunava se u domaću po tečaju utvrđenu na dan nastanka obveze plaćanja carinskoga duga, u skladu s propisima o deviznom poslovanju.

Članak 47.

Carinska je vrijednost za robu koja se izvozi vrijednost robe dopremljena na hrvatsku granicu.

Članak 48.

Provedbene propise za primjenu odredaba članka 29. do 47. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske.

III. ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU KOJA JE UŠLA U CARINSKO PODRUČJE REPUBLIKE HRVATSKE PA SVE DO ODREĐIVANJA CARINSKI DOPUŠTENOGA POSTUPANJA ILI UPORABE

1. ULAZAK ROBE U CARINSKO PODRUČJE HRVATSKE

Članak 49.

Roba koja je unesena u carinsko područje Republike Hrvatske podliježe mjerama carinskog nadzora od trenutka njezina ulaska. Takva roba podliježe i carinskoj provjeri sukladno propisima.

Roba ostaje pod carinskim nadzorom sve dok je to potrebno radi utvrđivanja carinskog statusa robe, a u slučaju strane robe, ne izuzimajući članak 94. stavak 1. ovoga Zakona, roba ostaje pod nadzorom dok se njezin carinski status ne promijeni, odnosno dok se roba ne smjesti u slobodnu zonu ili slobodno skladište, ponovno izvezе ili uništi sukladno članku 185. ovoga Zakona.

Članak 50.

Osoba koja je unijela robu u carinsko područje Republike Hrvatske obvezna je robu bez odgode prevesti putem i na način koji odredi carinarnica:

- a) do naznačene carinarnice ili kojega drugog mjesta koje naznači i odobri carinarnica,

b) u slobodnu zonu, ako se roba u slobodnu zonu unosi izravno:

- pomorskim ili zračnim putem,

- kopnenim putem, bez prolaska kroz druge dijelove carinskoga područja Republike Hrvatske ako je slobodna zona smještena na kopnenoj granici Republike Hrvatske i druge zemlje.

Svaka osoba koja preuzme odgovornost za prijevoz robe nakon što roba uđe u carinsko područje zbog pretovara robe ili sličnog bit će odgovorna za ispunjenje obvezu iz stavka 1. ovoga članka.

Sukladno sklopljenom međudržavnom sporazumu, carinska provjera robe koja se nalazi izvan carinskog područja Republike Hrvatske može se provesti kao da je roba unijeta u to područje uz uvjete i na način uređen odnosnim međudržavnim sporazumom.

Odredba stavka 1. točke a) ovoga članka ne isključuje primjenu propisa iz područja putničkoga, pograničnoga ili poštanskoga prometa pod uvjetom da se primjenom tih propisa ne ugrožava carinski nadzor i mogućnost carinske provjere.

Odredbe stavka 1. do 4. ovoga članka i odredbe članka 51. do 65. ovoga Zakona ne primjenjuju se na robu koja je privremeno napustila carinsko područje Republike Hrvatske krećući se morem ili zrakom između dvije točke toga područja pod uvjetom da se prijevoz obavlja izravno u redovitome linijskom zračnom ili brodskom prometu bez zaustavljanja izvan carinskoga područja Republike Hrvatske.

Odredba stavka 5. ovoga članka ne primjenjuje se na robu utovarenu u lukama, zračnim pristaništima i slobodnim lukama drugih zemalja.

Odredbe iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na robu koja se nalazi na plovilima ili letjelicama koji prolaze hrvatskim teritorijalnim morem ili zračnim prostorom, a kojima kao odredišno mjesto nije predviđena luka ili zračno pristanište u Republici Hrvatskoj.

Članak 51.

Kad se zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile obveze iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona ne mogu provesti, osoba koja je tu obvezu dužna ispuniti ili svaka druga osoba koja je preuzela njezine obveze mora o tome odmah obavijestiti ovlaštenu carinarnicu. Ako nepredviđene okolnosti ili viša sila ne prouzroče potpuni gubitak robe, carinarnicu treba također odmah obavijestiti o mjestu gdje se roba nalazi.

Kad je plovilo ili letjelica iz članka 50. stavka 7. ovoga Zakona prisiljeno zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile na zaustavljanje ili privremeno zadržavanje na carinskom području Republike Hrvatske, a da pritom nije moguće ispuniti obvezu iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona, osoba koja je dovela plovilo ili letjelicu u carinsko područje ili neka druga osoba na mjestu ili ulozi te osobe odmah će o tome obavijestiti carinarnicu.

Carinarnica će odrediti mjere koje će se poduzeti kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stavka 1. ovoga članka i nad onom robom koja se nalazi na plovilu ili letjelicu sukladno stavku 2. ovoga članka, a ako je to potrebno i da roba bude naknadno dostavljena carinarnici ili prevezena na drugo mjesto koje odobri carinarnica.

2. PODNOŠENJE ROBE

Članak 52.

Robu koja je sukladno članku 50. stavku 1. točki a) ovoga Zakona stigla do carinarnice ili drugog mjeseta koje je carinarnica naznačila i odobrila, carinarnici podnosi osoba koja je robu unijela u carinsko područje Republike Hrvatske ili osoba koja je preuzela odgovornost za prijevoz robe nakon njezina unošenja.

Članak 53.

Odredba članka 52. ovoga Zakona ne isključuje primjenu propisa koji vrijede:

- a) za robu koju unose putnici,
- b) za robu stavljenu u carinski postupak bez podnošenja carinarnici.

Članak 54.

Od trenutka podnošenja robe moguće je samo u svrhu određivanja carinski dopuštenoga postupanja ili uporabe robe i uz odobrenje carinarnice pregledati robu i uzeti uzorce. Odobrenje se daje na zahtjev osobe koja je ovlaštena odrediti robi carinski dopušteno postupanje ili uporabu.

3. SKRAĆENA DEKLARACIJA I ISTOVAR ROBE PRIJAVLJENE CARINARNICI

Članak 55.

Za svu robu podnesenu carinarnici sukladno članku 52. ovoga Zakona podnosi se skraćena deklaracija.

Skraćena deklaracija podnosi se carinarnici prilikom podnošenja robe. Carinarnica može produljiti rok za podnošenje skraćene deklaracije, a najduže do isteka prvoga idućeg radnog dana nakon podnošenja robe.

Članak 56.

Skraćena se deklaracija podnosi na propisanome obrascu. Umjesto skraćene deklaracije carinarnica može dopustiti da se kao skraćena deklaracija upotrijebi trgovčka ili službena isprava koja sadrži sve podatke potrebne za utvrđivanje istovjetnosti robe.

Skraćenu deklaraciju podnosi:

- a) osoba koja je robu unijela u carinsko područje, ili ako je to potrebno, osoba koja nakon unosa robe preuzima odgovornost za njezin prijevoz ili
- b) osoba u čije ime djeluju osobe navedene u točki a) ovoga stavka.

Članak 57.

Uzimajući u obzir propise koji se odnose na poštanski promet ili na robu koju putnici sa sobom unose, carinarnica neće zahtijevati podnošenje skraćene deklaracije ako se time ne ugrožava provedba mjera carinskog nadzora i ako su obavljene formalnosti za određivanje zahtijevanog carinski dopuštenoga postupanja ili uporabe robe prije isteka roka iz članka 55. ovoga Zakona.

Članak 58.

Roba se može istovariti ili pretovariti iz prijevoznog sredstva samo po odobrenju carinarnice, i to na mjestima koja su za to određena i odobrena.

U slučaju izravne opasnosti koja iziskuje da se roba ili dio robe odmah istovari, odobrenje carinarnice nije potrebno. O takvome slučaju carinarnica se mora odmah obavijestiti.

Carinarnica može po potrebi zahtijevati da se roba istovari i raspakira radi pregleda robe ili prijevoznog sredstva.

Članak 59.

Bez odobrenja carinarnice roba se ne smije udaljiti s mjesta na koje je prvotno smještena.

4. OBVEZA DA SE PODNESENOJ ROBI ODREDI CARINSKI DOPUŠTENO POSTUPANJE ILI UPORABA

Članak 60.

Za stranu robu podnesenu carinarnici mora se odrediti carinski dopušteno postupanje ili uporaba.

Članak 61.

Ako je za robu podnesena skraćena deklaracija, formalnosti za određivanje carinski dopuštenoga postupanja ili uporabe moraju biti ispunjene u roku:

- a) 45 dana od dana podnošenja skraćene deklaracije za robu u pomorskom prometu, odnosno
- b) 20 dana od dana podnošenja skraćene deklaracije za robu koja se prevozi na drugi način.

Ako okolnosti to opravdavaju, carinarnica može odrediti kraće rokove ili odobriti produljenje rokova navedenih u stavku 1. ovoga članka.

5. PRIVREMENI SMJEŠTAJ ROBE

Članak 62.

Roba podnesena carinarnici ima status robe u privremenome smještaju sve dok joj se ne odredi carinski dopušteno postupanje ili uporaba.

Članak 63.

Roba u privremenome smještaju smije se skladištiti samo na mjestima i pod uvjetima koje je odobrila carinarnica.

Carinarnica može zahtijevati da osoba koja je u posjedu robe položi osiguranje za naplatu carinskoga duga koji može nastati sukladno članku 206. ili 207. ovoga Zakona.

Članak 64.

Roba u privremenome smještaju može biti predmet samo onih oblika rukovanja koji su potrebni za očuvanje robe bez promjene njezina izgleda ili tehničkih obilježja.

Članak 65.

Ako se u rokovima iz članka 61. ovoga Zakona ne poduzmu radnje glede određivanja carinski dopuštenoga postupanja s robom, carinarnica će bez odgode poduzeti sve potrebne mjere, uključujući i prodaju robe.

Carinarnica je ovlaštena da na odgovornost i trošak osobe koja je u posjedu robe premjesti robu na posebno mjesto pod njezinim nadzorom sve do okončanja postupka s robom.

6. ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU U PROVOZNOM POSTUPKU

Članak 66.

Članak 50., osim stavka 1. točke a), te članci 51. do 65. ovoga Zakona neće se primjenjivati na robu koja se pri unosu u carinsko područje Republike Hrvatske već nalazi u provoznom postupku.

Kad strana roba koja se prevozi uz primjenu provoznoga postupka stigne na odredište u carinskom području Republike Hrvatske i bude podnesena carinarnici sukladno propisima o provoznom postupku, primjenjuju se odredbe članka 55. do 65. ovoga Zakona.

7. OSTALE ODREDBE

Članak 67.

Ako to zahtijevaju okolnosti carinarnica može poduzeti radnje radi uništenja podnesene robe. Carinarnica o tome obavještava posjednika robe. Troškovi uništenja robe idu na teret posjednika robe.

Članak 68.

Ako se utvrdi da je roba nezakonito unesena u carinsko područje Republike Hrvatske ili da je spriječen carinski nadzor nad njom, carinarnica će radi uređivanja pitanja te robe poduzeti sve potrebite mjere, uključujući i prodaju robe.

Članak 69.

Provedbene propise za primjenu odredaba članka 49. do 68. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske.

IV. CARINSKI DOPUŠTENO POSTUPANJE ILI UPORABA ROBE

1. OPĆENITO

Članak 70.

Ako nije ovim Zakonom drukčije propisano, robi se može bez obzira na vrstu, količinu, podrijetlo ili odredište te vrstu pošiljke na propisan način odrediti bilo koji od dopuštenih carinskih postupaka ili uporaba.

Odredbe iz stavka 1. ovoga članka neće se primjeniti ako je to u suprotnosti s mjerama zaštite javnog morala, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili bilja, zaštite nacionalnoga blaga povijesne, umjetničke ili arheološke vrijednosti ili zaštite intelektualnog vlasništva i drugog.

Vlada Republike Hrvatske propisat će postupak s robom za koju postoji opravdana sumnja da se uvozom u Republiku Hrvatsku čini povreda prava intelektualnog vlasništva.

2. CARINSKI POSTUPCI

1. Stavljanje robe u carinski postupak

Članak 71.

Za svu robu koja se stavlja u carinski postupak podnosi se carinska deklaracija.

Domaća roba deklarirana za izvoz, vanjsku proizvodnju, provozni postupak ili postupak carinskog skladištenja pod carinskim je nadzorom od trenutka prihvaćanja deklaracije pa sve dok ne napusti carinsko područje Republike Hrvatske ili dok ne bude uništena ili carinska deklaracija poništena.

Članak 72.

Ministar financija može odrediti mjerodavnost pojedinih carinarnica za carinjenje određenih vrsta roba ili provedbe određenih postupaka.

Članak 73.

Carinska se deklaracija podnosi:

- a) pisano, ili
- b) elektronskom razmjenom podataka, ako to dopuštaju tehničke mogućnosti i ako uporabu takvih sredstava odobri Carinska uprava, ili
- c) usmeno ili nekim drugim radnjama kojima posjednik robe zahtijeva stavljanje robe u carinski postupak, kad je takva mogućnost predviđena propisima.

Oblik, te sadržaj i način podnošenja carinske deklaracije i drugih obrazaca koji se upotrebljavaju u carinskom postupku propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Način popunjavanja obrazaca iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar financija.

A. PISMENA CARINSKA DEKLARACIJA

1. Redoviti postupak

Članak 74.

Pisana carinska deklaracija podnosi se na propisanome obrascu, a popunjava se u skladu s propisom donesenim na temelju članka 73. stavka 3. ovoga Zakona. Carinska deklaracija mora biti potpisana te mora sadržati sve podatke koji su potrebni za primjenu propisa vezanih uz carinski postupak za koji je roba deklarirana.

Deklarant je dužan uz deklaraciju priložiti sve isprave koje su potrebne za primjenu propisa vezanih uz carinski postupak za koji je roba deklarirana.

Članak 75.

Carinarnica je dužna deklaraciju podnijetu sukladno uvjetima iz članka 74. ovoga Zakona odmah prihvatiti, pod uvjetom da je roba na koju se deklaracija odnosi već podnesena carinarnici.

Članak 76.

Uz ograničenja iz članka 5. ovoga Zakona, carinsku deklaraciju može podnijeti svaka osoba koja carinarnici može podnijeti robu i sve isprave potrebne za primjenu propisa o carinskom postupku čija se provedba zahtijeva.

Iznimno, ako prihvatanje carinske deklaracije nameće posebne obveze određenoj osobi, deklaraciju može podnijeti samo ta osoba ili se to čini za njezin račun.

Deklarant mora imati sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Uvjet o sjedištu ili prebivalištu u Republici Hrvatskoj neće se primjeniti na osobe koje:

- podnose deklaraciju za provozni postupak ili postupak privremenog uvoza, ili
- deklariraju robu u posebnim prigodama, ako carinarnica to smatra opravdanim.

Članak 77.

Na zahtjev deklaranta carinarnica može dopustiti ispravak jednoga ili više podataka u carinskoj deklaraciji koju je već prihvatila. Izmjena ne smije imati za posljedicu da se deklaracija odnosi na drugu robu u odnosu na prvotno prijavljenu robu.

Ispravak se neće dopustiti nakon što carinarnica:

- a) obavijesti deklaranta da namjerava pregledati robu. ili
- b) utvrdi da su podaci neispravni, ili
- c) utvrdi da je robu već prepuštena deklarantu.

Članak 78.

Carinarnica će na zahtjev deklaranta ukinuti prihvaćenu deklaraciju ako deklarant pruži dokaze da je roba pogreškom prijavljena za neodgovarajući carinski postupak ili da zahtijevani carinski postupak zbog posebnih okolnosti više nije primjeren.

Ako je carinarnica već obavijestila deklaranta da ima namjeru pregledati robu, o ukidanju deklaracije odlučit će tek poslije pregleda robe.

Deklaracija ne može biti ukinuta nakon što se roba pusti deklarantu, osim u onim slučajevima koje propiše Vlada Republike Hrvatske.

Ukidanje deklaracije ne isključuje primjenu odgovarajućih kaznenih odredaba ovoga Zakona.

Članak 79.

Ako nije drukčije izričito propisano, u provedbi carinskoga postupka za koji je roba deklarirana primjenjuju se svi propisi koji važe na dan prihvatanja deklaracije.

Članak 80.

Radi provjere prihvaćene deklaracije carinarnica može:

- a) pregledati isprave uz deklaraciju i zahtijevati prilaganje i drugih isprava kako bi utvrdila točnost navoda u deklaraciji,
- b) pregledati robu i uzeti uzorke za analizu.

Članak 81.

Prijevoz robe do mjesta pregleda ili uzimanja uzoraka te svako rukovanje s robom koje se obavlja radi pregleda ili uzimanja uzoraka obavlja se na odgovornost i trošak deklaranta.

Deklarant ima pravo prisustovati pregledu robe i uzimanju uzoraka. Carinarnica će, ako to smatra potrebnim, zahtijevati prisutnost deklaranta ili njegovoga opunomoćnika pregledu robe ili uzimanju uzoraka radi pružanja pomoći pri obavljanju tih radnja.

Ako su uzoreci uzeti u skladu s propisima, carinarnica nije dužna deklarantu platiti nadoknadu za uzete uzorke. Troškove analiza i ispitivanja snositi će carinarnica.

Vlada Republike Hrvatske propisuje uvjete i način uzimanja uzoraka.

Članak 82.

Ako se pregleda samo dio robe navedene u deklaraciji, rezultat takvoga djelomičnog pregleda važi za svu robu iz deklaracije.

Ako se smatra da rezultat djelomičnoga pregleda nije primjereno preostaloj robi, deklarant može zahtijevati da se nastavi s pregledom robe.

Ako se deklaracija odnosi na više vrsta roba koje se raspoređuju u različite tarifne oznake, smatrati će se da je za provedbu stavka 1. ovoga članka za svaku vrstu robe podnesena posebna deklaracija.

Članak 83.

Rezultati provjere deklaracije upotrijebiti će se u svrhu primjene propisa vezanih uz carinski postupak u koji je roba stavljena.

Ako deklaracija nije provjeravana, za primjenu propisa iz stavka 1. ovoga članka prihvatić će se podaci koje je deklarant naveo u deklaraciji.

Članak 84.

Carinarnica mora poduzeti sve mjere kako bi se osigurala istovjetnost robe, ako je istovjetnost prijeko potrebna za provedbu carinskog postupka za koji je roba deklarirana.

Carinska obilježja može s robe ili prijevoznih sredstava ukloniti ili uništiti samo carinarnica ili se to može učiniti uz njezino odobrenje, osim u slučajevima kad je zbog nepredvidivih okolosti ili više sile njihovo uklanjanje ili uništenje nužno kako bi se zaštitila roba ili prijevozno sredstvo.

Provedbeni propis o primjeni carinskih obilježja donosi Vlada Republike Hrvatske.

Članak 85.

Ako su ispunjeni uvjeti za stavljanje robe u zahtijevani carinski postupak i pod uvjetom da roba nije predmet mjera ograničenja ili zabrana, carinarnica će pustiti robu deklarantu čim

podatke u deklaraciji provjeri i prihvati ili ih prihvati bez provjere. Na isti način će se postupiti i u slučaju kad se provjera deklaracije ne može dovršiti u prihvatljivu roku, a nije nužno da radi provjere deklaracije roba bude prisutna.

Sva roba obuhvaćena jednom deklaracijom pušta se istodobno.

Ako je deklaracijom obuhvaćeno više vrsta roba, u svrhu primjene stavka 2. ovoga članka smatrat će se da je za svaku vrstu robe podnesena posebna deklaracija.

Članak 86.

Ako prihvaćanjem deklaracije nastaje carinski dug, roba ne može biti puštena deklarantu sve dok se dug ne plati, odnosno dok se ne položi osiguranje za njegovo plaćanje.

Ako se sukladno propisima za provedbu carinskog postupka za koji je roba deklarirana zahtijeva osiguranje za plaćanje duga koji bi mogao nastati, roba se ne može pustiti u carinski postupak dok se ne položi osiguranje.

Članak 87.

Carinarnica može poduzeti sve potrebne mjere, uključujući i oduzimanje robe i njezinu prodaju, ako:

a) roba ne može biti puštena jer:

- nije bilo moguće početi ili nastaviti s pregledom robe u roku koji je odredila carinarnica iz razloga koji se pripisuju deklarantu,

- nisu bile podnesene sve isprave koje su potrebne da bi se roba stavila u zahtijevani carinski postupak,

- carinski dug nije plaćen, odnosno nije položeno osiguranje za plaćanje toga duga unutar propisana roka,

- je roba predmet zabrana ili ograničenja,

b) roba nije unutar propisana roka preuzeta nakon što ju je carinarnica pustila.

2. Pojednostavljeni postupci

Članak 88.

Radi pojednostavljenja formalnosti i postupaka carinarnica može u slučajevima i na način koji propiše Vlada Republike Hrvatske odobriti:

- a) da deklaracija ne sadrži neke od podataka i neke od isprava kako je to propisano člankom 74. ovoga Zakona,
- b) da neka od trgovačkih ili službenih isprava koja je priložena uz zahtjev za stavljanje robe u carinski postupak zamijeni deklaraciju,
- c) da se roba stavi u zahtijevani postupak na temelju knjigovodstvenih zapisa; u tome slučaju carinarnica može deklaranta oslobođiti obveze podnošenja robe.

Pojednostavljena deklaracija, trgovačka ili službena isprava te knjigovodstveni zapis moraju sadržavati podatke nužne za utvrđivanje istovjetnosti robe. Knjigovodstveni zapis mora sadržavati datum knjiženja.

Deklarant je dužan u propisanu roku podnijeti dopunska deklaracija koja može biti opća, periodična ili rekapitulativna. Dopunska deklaracija neće se podnosi u slučajevima koje propiše ministar financija.

Dopunska deklaracija i pojednostavljena deklaracija iz stavka 1. točaka a), b) i c) ovoga članka čine nedjeljivu pravnu cjelinu na koju se primjenjuju propisi na dan prihvaćanja pojednostavnjenih deklaracija; knjigovodstveni zapis iz stavka 1. točke c) ovoga članka imat će istu pravnu snagu kao prihvatanje deklaracije iz članka 74. ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske može propisati posebne pojednostavljene postupke za provozni postupak.

B. OSTALE CARINSKE DEKLARACIJE

Članak 89.

Ako je carinska deklaracija podnesena električnom razmjenom podataka (članak 73. točka b), usmeno ili nekim drugim radnjama (članak 73. točka c), na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 74. do 88. ovoga Zakona.

C. NAKNADNA PROVJERA DEKLARACIJE

Članak 90.

Carinarnica može i nakon što pusti robu deklarantu po službenoj dužnosti ili na zahtjev deklaranta provjeravati ispravnosti deklaracije.

Carinarnica može nakon puštanja robe, a radi utvrđivanja ispravnosti podataka u deklaraciji, naknadno pregledati trgovačke, knjigovodstvene, tehnološke i druge isprave te podatke koji se odnose na uvozne ili izvozne radnje u svezi s tom robom ili naknadne trgovačke radnje u koje su te robe uključene. Ti postupci mogu se provesti u prostorima i prostorijama deklaranata ili svake druge osobe koja je izravno ili neizravno poslovno uključena u navedene radnje ili u prostorima i prostorijama bilo koje osobe koja posjeduje navedene podatke i isprave. Carinarnica može također pregledati i robu ako je još uvijek dostupna.

Ako naknadna provjera deklaracije pokaže da su propisi za primjenu odnosnoga carinskog postupka bili primijenjeni na osnovi neistinitih ili nepotpunih podataka, carinarnica će u skladu s propisima poduzeti potrebne mjere da bi se slučaj sukladno novim okolnostima ispravno uredio.

2. Puštanje robe u slobodni promet

Članak 91.

Puštanjem robe u slobodni promet strana roba stječe status domaće robe.

Da bi roba bila puštena u slobodni promet, mora zadovoljiti trgovinske mjere i sve propise u svezi s uvozom roba i plaćanja carine i drugih uvoznih davanja.

Članak 92.

Ako se snizi uvozna carina nakon prihvaćanja deklaracije kojom se roba pušta u slobodni promet, ali roba još nije puštena, bez obzira na odredbe članka 79. ovoga Zakona deklarant može zahtijevati primjenu niže uvozne carine.

Stavak 1. ovoga članka neće se primijeniti, ako robu nije bilo moguće pustiti zbog razloga koji se pripisuju deklarantu.

Članak 93.

Ako se pošiljka sastoji od robe koje se raspoređuju u više tarifnih oznaka, a raspoređivanje bi robe i popunjavanje deklaracije prouzročilo rad i troškove nerazmjerne obračunanoj carini, carinarnica može na zahtjev deklaranta dopustiti da se carina za cijelu pošiljku obračuna na temelju raspoređivanja u tarifni broj one robe čija je carina najveća.

Članak 94.

Ako je roba bila puštena u slobodni promet uz povoljniju carinu pod uvjetom da se upotrebljava u određene svrhe, ta roba ostaje pod carinskim nadzorom. Carinski nadzor prestaje kad se prestanu primjenjivati uvjeti zbog kojih je odobrena povoljnija carina, kad se roba izveze ili uništi ili kad je dopuštena uporaba robe u drukčije svrhe od onih koje su propisane za primjenu povoljnije carine, uz uvjet da je plaćena uvozna carina.

Na robu iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 100. i 102. ovoga Zakona.

Članak 95.

Roba puštena u slobodni promet izgubit će status domaće robe ako je:

a) deklaracija za puštanje robe u slobodni promet poništena nakon puštanja ili,

b) uvozna carina koja se plaća za robu vraćena ili je plaćanje otpušteno:

- u postupku unutarnje proizvodnje uz primjenu sustava povrata ili

- roba ima nedostatke ili ne zadovoljava uvjete iz ugovora, kako je to propisano člankom 234. ovoga Zakona ili

- u slučajevima navedenim u članku 235. ovoga Zakona, kad je povrat ili otpust carine uvjetovan izvozom odnosno ponovnim izvozom robe ili stavljanjem robe u koji drugi odgovarajući carinski dopušten postupak ili uporabu.

3. Postupci s odgomom i carinski postupci s gospodarskim učinkom

A. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 96.

Izrazi uporabljeni u člancima 97. do 102. ovoga Zakona odnose se:

a) kod "carinskog postupka s odgodom", na postupke:

- provoza,
- carinskog skladištenja,
- unutarnje proizvodnje s primjenom sustava odgode,
- preradbe pod carinskim nadzorom, te
- privremenog uvoza.

b) kod "carinskog postupka s gospodarskim učinkom", na postupke:

- carinskog skladištenja,
- unutarnje proizvodnje,
- preradbe pod carinskim nadzorom,
- privremenog uvoza, te
- vanjske proizvodnje.

"Uvozna roba" naziv je za robu stavljenu u postupak s odgodom te za robu stavljenu u postupak unutarnje proizvodnje uz primjenu sustava povrata za koju su ispunjene formalnosti za puštanje u slobodni promet i formalnosti određene u članku 134. ovoga Zakona.

"Roba u nepromijenjenu stanju" naziv je za uvoznu robu koja u postupku unutarnje proizvodnje ili u postupku preradbe pod carinskim nadzorom nije bila predmet ni jednog oblika preradbe.

Provedbene propise za primjenu odredaba članka 98. do 167. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske.

Članak 98.

Primjena carinskog postupka s gospodarskim učinkom može se odobriti:

- osobama koje pruže sva potrebna jamstva za pravilno izvođenje dopuštenoga postupka
- u slučajevima kad carinarnice imaju mogućnost nadzora nad dopuštenim postupkom i njegove provjere.

Članak 99.

Odobrenje mora sadržavati sve uvjete pod kojima će se voditi određeni postupak.

Korisnik odobrenja mora odmah obavijestiti carinarnicu o svim činjenicama koje nastanu nakon donošenja odobrenja, a koje utječu na njegovu valjanost ili sadržaj.

Članak 100.

Carinarnica može uvjetovati da korisnik odobrenja podnese odgovarajuće osiguranje plaćanja carinskoga duga koji bi mogao nastati u svezi s robom stavljenom u postupak s odgodom.

U pojedinim postupcima s odgodom mogu se donijeti posebne odredbe o polaganju osiguranja.

Članak 101.

Carinski postupak s gospodarskim učinkom završit će se kad se odobri novi carinski dopušteni postupak ili uporaba, bilo za robu koja je bila stavljena u taj postupak, bilo za nadomjesne ili dobivene proizvode.

Carinarnica je dužna poduzeti sve mjere kako bi se uredilo pitanje robe za koju postupak nije završen sukladno propisanim uvjetima.

Članak 102.

Prava i obveze korisnika carinskoga postupka s gospodarskim učinkom mogu se uz uvjete koje odredi carinarnica prenijeti na druge osobe koje ispunjuju sve uvjete za odgovarajući postupak.

B. POSTUPAK PROVOZA

I. Opće odredbe

Članak 103.

Postupak provoza dopušta prijevoz robe od jednog do drugog mesta unutar carinskoga područja Republike Hrvatske, i to:

- a) strane robe, a da ona ne podliježe plaćanju carine i drugih davanja ili mjerama trgovinske politike,
- b) domaće robe, za koju je proveden postupak izvoza.

Prijevoz robe iz stavka 1. ovoga članka odvija se:

- a) prema postupku provoza određenom ovim Zakonom,
- b) prema postupku TIR karneta određenom odredbama Sporazuma TIR,
- c) prema postupku ATA karneta određenom odredbama Sporazuma ATA, kao provoznom ispravom, ili
- d) poštom (uključujući pakete).

Članak 104.

Uporaba postupka provoza neće utjecati na posebne odredbe koje se primjenjuju na prijevoz robe stavljene u carinski postupak s gospodarskim učinkom.

Članak 105.

Postupak provoza okončava se podnošenjem robe i pripadajućih isprava odredišnoj carinarnici sukladno odredbama dotičnoga postupka.

Članak 106.

Glavni je obveznik nositelj postupka provoza i odgovoran je za:

- a) predaju robe odredišnoj carinarnici u nepromijenjenu stanju i u propisanu roku te uz poštovanje mjera koje su preuzete radi osiguranja istovjetnosti robe te
- b) poštovanje odredaba postupka provoza.

Bez obzira na obveze glavnog obveznika iz stavka 1. ovoga članka prijevoznik ili primatelj robe koji primi robu znajući da je ona u provoznome postupku također će biti odgovoran za predaju robe odredišnoj carinarnici u nepromijenjenu stanju i u propisanu roku te uz poštivanje mjera koje su poduzete radi osiguranja istovjetnosti robe.

II. Posebne odredbe za postupak provoza

Članak 107.

Glavni obveznik dužan je položiti jamstvo za plaćanje carinskoga duga i drugih davanja koja bi mogla nastati za robu.

Vlada Republike Hrvatske može propisati da se jamstvo iz stavka 1. ovoga članka ne polaže u slučaju:

- a) prijevoza morem, rijekom ili zrakom,
- b) prijevoza cjevovodima, te
- c) prijevoza hrvatskim željeznicama.

Članak 108.

Ministar financija može propisati u kojim se slučajevima umjesto jamstva može dati drugi oblik osiguranja u provoznome postupku.

Članak 109.

Postupak provoza može se dopustiti i za prijevoz domaće robe od jednog do drugog mjesta unutar carinskoga područja Republike Hrvatske preko područja druge države bez promjene njezina carinskog statusa.

C. POSTUPAK CARINSKOG SKLADIŠTENJA

Članak 110.

Postupak carinskog skladištenja može se odobriti za smještaj u carinsko skladište:

- a) strane robe, a da ona pritom ne podliježe uvoznoj carini i trgovinskim mjerama, te
- b) domaće robe namijenjene izvozu, koja smještajem u carinsko skladište uživa primjenu mjera koje se sukladno posebnim propisima primjenjuju za izvoz te robe.

Carinsko je skladište prostor koji odobri carinarnica i koji je pod carinskim nadzorom, tako da se roba može smjestiti u skladu s propisanim uvjetima.

Vlada Republike Hrvatske propisat će slučajeve u kojima se roba iz stavka 1. ovoga članka može staviti u postupak carinskog skladištenja, a da se roba ne skladišti u carinskom skladištu.

Članak 111.

Carinsko skladište može biti javno skladište ili privatno skladište.

Javno skladište carinsko je skladište u kojemu svaka osoba može skladištiti robu.

Privatno skladište carinsko je skladište namijenjeno skladištenju robe posjednika skladišta.

Posjednik skladišta iz stavka 2. i 3. ovoga članka je osoba kojoj je carinarnica odobrila vođenje carinskog skladišta.

Iznimno od prethodnog stavka carinsko skladište može voditi i carinarnica.

Korisnik je skladišta osoba obvezana deklaracijom smjestiti robu u postupak carinskog skladištenja ili osoba na koju su prava i obveze te osobe prenesene.

Članak 112.

Odobrenje za držanje carinskog skladišta donosi se na osnovi zahtjeva koji sadrži podatke potrebne za dobivanje odobrenja, a prije svega pokazatelja koji dokazuju gospodarsku potrebu za skladištenje.

Odobrenje za držanje carinskog skladišta može se izdati samo osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Carinarnica donosi odobrenje za otvaranje carinskog skladišta u kojem mora biti naznačena vrsta skladišta i uvjeti pod kojima posjednik mora voditi skladište te vrste roba koje se mogu smjestiti u skladište, i druge obveze posjednika skladišta prema carinarnici.

Podnositelj zahtjeva mora priložiti dokaze da ispunjava uvjete propisane posebnim propisima u svezi sa smještajem određenih vrsta roba, obavljanjem pojedinih djelatnosti ili u svezi s rukovanjem robom koja se smješta u takvo skladište.

Članak 113.

Posjednik carinskog skladišta odgovoran je:

- a) da se roba smještena u carinskom skladištu ne uzima ispod carinskog nadzora,
- b) za ispunjenje svih obveza koje proizlaze iz postupka carinskog skladištenja,
- c) za ispunjavanje posebnih uvjeta sadržanih u odobrenju za otvaranje carinskog skladišta.

Carinarnica može zahtijevati da posjednik skladišta položi osiguranje u svezi s obvezama iz prethodnog stavka.

Članak 114.

Iznimno od članka 113. ovoga Zakona, u odobrenju za javno skladište može se odrediti da je za obveze iz članka 113. točke a) ili b) ovoga Zakona odgovoran isključivo korisnik skladišta.

Korisnik skladišta u svakome je slučaju odgovoran za ispunjavanje obveza koje proizlaze iz stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja.

Članak 115.

Prava i obveze posjednika skladišta mogu se uz suglasnost carinarnice prenijeti na drugu osobu.

Članak 116.

Posjednik carinskog skladišta dužan je voditi evidenciju o robi koja se nalazi u postupku carinskog skladištenja.

Roba koja je predmet postupka carinskog skladištenja mora se upisati u evidenciju čim se unese u carinsko skladište.

Carinarnica može oslobođiti posjednika skladišta obveze vođenja evidencije iz stavka 1. ovog članka ako je za ispunjenje obveza sadržanih u članku 113. točkama a) i b) ovoga Zakona isključivo odgovoran korisnik skladišta, a roba je smještena u carinsko skladište na osnovi pisane deklaracije za redoviti postupak ili isprava iz članka 88. stavka 1. točke b) ovoga Zakona.

Članak 117.

Kad postoji gospodarska potreba, a ne ugrožava se carinski nadzor, carinarnica može odobriti:

- a) da se u prostorima carinskog skladišta smjesti domaća roba koja nije obuhvaćena odredbom članka 110. stavka 1. točke b) ovoga Zakona,
- b) preradbu strane robe u prostorima carinskog skladišta u okviru postupka unutarnje proizvodnje i sukladno uvjetima za provedbu tога postupka, te
- c) preradbu strane robe u prostorima carinskog skladišta u okviru postupka preradbe pod carinskim nadzorom i sukladno uvjetima za provedbu tog postupka.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka roba neće biti predmet postupka carinskog skladištenja.

Carinarnica može tražiti da se o robi iz stavka 1. ovoga članka vodi evidencija određena za robu u postupku carinskog skladištenja sukladno članku 116. ovoga Zakona.

Članak 118.

Držanje robe u postupku carinskog skladištenja vremenski nije ograničeno.

U iznimnim slučajevima carinarnica može odrediti rok u kojemu korisnik mora za robu odrediti novi carinski dopušten postupak ili uporabu.

Ministar financija može propisati posebne rokove za određene robe iz članka 110. stavka 1. točke b) ovoga Zakona na koje se primjenjuju zaštitne mjere poljoprivredne politike.

Članak 119.

Uvozna roba može biti predmet uobičajenih oblika rukovanja koji se obavljaju sa svrhom da se roba očuva, poboljša njezin izgled ili tržišna kakvoća ili pripremi za tržiste odnosno daljnju prodaju.

Ministar financija može na prijedlog ministra poljoprivrede i šumarstva propisati slučajeve u kojima je zabranjeno takvo rukovanje s robom na koju se primjenjuju zaštitne mjere poljoprivredne politike.

Domaća roba iz članka 110. stavka 1. točke b) ovoga Zakona stavljena u postupak carinskog skladištenja koja je zaštićena mjerama poljoprivredne politike može biti predmet samo onih oblika rukovanja koji su izričito predviđeni za tu robu.

Oblike rukovanja iz stavka 1. i 2. ovoga članka mora prethodno odobriti carinarnica.

Članak 120.

Ako to okolnosti pojedinog slučaja zahtijevaju, roba se može privremeno premjestiti iz carinskog skladišta. Premještaj robe mora carinarnica unaprijed odobriti te odrediti uvjete pod kojima se premještaj može provesti.

Za vrijeme dok nije u carinskom skladištu, roba može biti predmet rukovanja iz članka 119. ovoga Zakona sukladno uvjetima sadržanim u odobrenju.

Članak 121.

Carinarnica može odobriti premještaj robe iz jednog carinskog skladišta u drugo carinsko skladište.

Članak 122.

Ako je za uvoznu robu u postupku carinskog skladištenja nastao carinski dug, troškovi skladištenja i održavanja robe za vrijeme skladištenja, ne uračunavaju se u carinsku vrijednost robe pod uvjetom da su prikazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju treba platiti za tu robu.

Kad je roba bila predmet uobičajenih oblika rukovanja sukladno članku 119. ovoga Zakona, kod utvrđivanja visine carinskog duga može se na zahtjev deklaranta priхватiti vrsta robe, carinska vrijednost i količina kakva je bila u vrijeme kako je to navedeno u članku 218. ovoga Zakona kao da roba nije bila predmet rukovanja.

Ako se uvozna roba pušta u slobodni promet sukladno članku 88. stavku 1. točki c) ovoga Zakona, prihvatit će se vrsta, carinska vrijednost i količina robe kakva je bila u trenutku stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja.

Stavak 3. ovoga članka primjenjuje se ako je vrijednost robe prihvaćena kao carinska vrijednost u trenutku stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja, osim ako deklarant zahtijeva da se prihvati carinska vrijednost utvrđena u trenutku nastanka carinskog duga.

Stavak 3. ovoga članka primjenjuje se ne isključujući naknadne provjere u smislu članka 90. ovoga Zakona.

Članak 123.

Domaća roba iz članka 110. stavka 1. točke b) ovoga Zakona koja je zaštićena mjerama poljoprivredne politike, a bila je stavljena u postupak carinskog skladištenja, mora se izvesti ili joj se može odrediti neki drugi postupak ili uporaba koja je predviđena posebnim propisom.

D. POSTUPAK UNUTARNJE PROIZVODNJE

I. Općenito

Članak 124.

Postupak unutarnje proizvodnje uz jednu ili više proizvodnih radnja može se, ne isključujući odredbe članka 125. ovoga Zakona, odobriti za:

- a) stranu robu za koju se ne plaća carina niti ona podliježe trgovinskim mjerama, a namijenjena je ponovnomu izvozu u obliku dobivenih proizvoda (sustav odgode),
- b) stranu robu koja se pušta u slobodni promet uz plaćanje carine za koju se može odobriti povrat ili otpust carine ako se roba izveze iz carinskoga područja Republike Hrvatske u obliku dobivenih proizvoda (sustav povrata).

Izrazi koji se rabe u člancima 124. do 137. ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

a) proizvodne su radnje:

- obradba robe, uključujući postavljanje, sastavljanje i ugradbu u drugu robu,
- preradba i doradba robe,
- popravak robe, uključujući obnavljanje i osposobljavanje,
- uporaba određene robe koja ne postaje sastavni dio dobivenoga proizvoda, iako se pri tom u cijelosti ili djelomice utroši, omogućuje ili olakšava proizvodnju tih proizvoda,

b) dobiveni proizvodi: svi proizvodi nastali proizvodnim radnjama,

c) istovrijedna roba: domaća roba koja se upotrebljava umjesto uvozne robe za izradbu dobivenih proizvoda; te

d) normativ: količina ili postotak dobivenih proizvoda koji se u postupku proizvodnje dobiva iz određene količine uvozne robe.

Članak 125.

Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka, carinarnica može odobriti:

- a) da se dobiveni proizvodi mogu proizvesti od istovrijedne robe,

b) da se dobiveni proizvodi proizvedeni od istovrijedne robe mogu izvesti iz Hrvatske prije uvoza uvozne robe.

Istovrijedna roba mora biti jednake kakvoće, imati jednaka svojstva i istu tarifnu oznaku kao i uvozna roba.

Kad se primjenjuje stavak 1. ovoga članka, uvozna roba smatrać će se za carinske svrhe istovrijednom robom, a istovrijedna roba uvoznom robom.

Ministar financija može uz suglasnost ministra gospodarstva propisati slučajeve u kojima se ne može upotrebljavati istovrijedna roba i slučajeve u kojima istovrijedna roba ne mora biti jednake kakvoće, imati jednaka svojstva i istu tarifnu oznaku kao uvozna roba.

Ako se dobiveni proizvodi proizvedeni iz istovrijedne robe izvoze iz Republike Hrvatske prije uvoza uvozne robe, a podlijegali bi izvoznoj carini ako ne bi bili izvezeni u okviru postupka unutarnje proizvodnje korisnik odobrenja je dužan položiti osiguranje za plaćanje izvozne carine koja bi se naplatila ne uveze li se uvozna roba u odobrenu roku.

II. Donošenje odobrenja

Članak 126.

Odobrenje donosi carinarnica na zahtjev osobe koja izvodi proizvodne radnje ili osobe koja organizira njihovo izvođenje.

Odobrenje se može dati samo:

a) osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj; u slučaju nekomercijalnog uvoza odobrenje se može dati i osobama sa sjedištem ili prebivalištem izvan Republike Hrvatske,

b) ako se uvozna roba može prepoznati u dobivenu proizvodu, osim u slučaju uporabe iz članka 124. stavka 2. točke a) podtočke 4. ovoga Zakona, a u slučaju uporabe istovrijedne robe uz uvjete iz članka 125. ovoga Zakona,

c) ako se postupkom unutarnje proizvodnje postižu povoljniji uvjeti za izvoz ili ponovni izvoz dobivenih proizvoda, a da pri tome nisu ugroženi osnovni interesi domaćih proizvođača sličnih ili istih proizvoda (gospodarski uvjeti).

III. Provedba postupka

Članak 127.

Carinarnica će odrediti rok u kojem doiveni proizvodi moraju biti izvezeni ili ponovno izvezeni ili u kojem se mora zahtijevati drugi carinski dopušten postupak ili uporaba. Kod određivanja roka mora se uzeti u obzir vrijeme potrebno za izvedbu proizvodnih radnja i otpremu doivenih proizvoda.

Rok počinje teći od dana kad se strana roba stavi u postupak unutarnje proizvodnje. Carinarnica može produljiti rok na osnovi pravodobnog i opravdanog zahtjeva korisnika odobrenja.

Kad se primjenjuje članak 125. stavak 1. točka b) ovoga Zakona, carinarnica će odrediti rok u kojem strana roba mora biti deklarirana za postupak. Taj će rok teći od dana prihvaćanja izvozne deklaracije za dobivene proizvode izrađene od odgovarajuće istovrijedne robe.

Članak 128.

Carinarnica će odrediti normativ proizvodnje ili, gdje je to prikladno, metodu za utvrđivanje normativa. Normativ se mora utvrditi na osnovi stvarnih okolnosti u kojima se izvodi ili se treba izvesti proizvodna radnja.

Kad to okolnosti dopuštaju, a posebno kad se proizvodna radnja redovito izvodi uz jasno određene tehničke uvjete s robom istih svojstava, a doiveni su proizvodi ujednačene kakvoće, carinarnica može odrediti standardne normative.

Članak 129.

Dobiveni proizvodi i roba u nepromijenjenu stanju moraju se ponovno izvesti. Carinarnica može u posebno opravdanim slučajevima odobriti puštanje robe u slobodni promet, stavljanje robe u postupak preradbe pod carinskim nadzorom, uništenje robe ili ustupanje robe u korist države.

Stavak 1. ovoga članka primijenit će i za proizvode za koje je postupak unutarnje proizvodnje prethodno okončan postupkom carinskog skladištenja, postupkom privremenog uvoza, provoznim postupkom ili stavljanjem robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište.

Ako carinarnica odobri postupak unutarnje proizvodnje u sustavu odgode, prilikom obračuna carinskoga duga za robu koja se pušta u slobodni promet sukladno stavku 1. i 2. ovog članka obračunat će se i zatezna kamata.

Vlada Republike Hrvatske propisat će koje se robe mogu pustiti u slobodni promet uz primjenu članka 131. stavka 1. točke a) prve podtočke ovoga Zakona.

Članak 130.

U slučaju nastanka carinskoga duga svota duga utvrdit će se na osnovi propisa mjerodavnih za određivanje visine carine koji su važili za uvoznu robu u vrijeme prihvaćanja deklaracije za stavljanje te robe u postupak unutarnje proizvodnje.

Ako je uvozna robu u vrijeme navedeno u stavku 1. ovoga članka ispunjavala uvjete za primjenu članka 21. ovoga Zakona u okviru kvota, primjena članka 21. ovoga Zakona može se prihvatiti ako važi za istovjetnu robu u vrijeme prihvaćanja deklaracije za puštanje robe u slobodni promet.

Članak 131.

Iznimno od članka 130. ovoga Zakona:

a) za dobivene proizvode obračunava se na njih primjenjiva carina:

- ako se puštaju u slobodni promet pod uvjetom da se nalaze na popisu donesenom temeljem članka 129. stavka 4. ovoga Zakona, u opsegu koji odgovara udjelu u izvezenim dobivenim proizvodima koji nisu obuhvaćeni istim popisom. Korisnik odobrenja može tražiti da se carina za te proizvode obračuna na način iz članka 130. ovoga Zakona,

- ako su u carinskoj tarifi obilježeni oznakom "P",

b) za dobivene proizvode obračunava se carina u skladu s propisima za carinski dopušten postupak ili uporabu u koji je roba bila stavljena nakon postupka unutarnje proizvodnje.

Korisnik odobrenja može tražiti da se carina obračuna sukladno članku 130. ovoga Zakona. Kad se iznos uvozne carine obračunava u skladu s ovim člankom, obračunani iznos mora biti barem visine koja odgovara iznosu obračunanom u skladu s člankom 130. ovoga Zakona.

c) za dobivene proizvode obračunava se carina u skladu s propisima za postupak preradbe pod carinskim nadzorom,

d) za dobivene proizvode obračunava se povoljnija carina zbog uporabe u posebne svrhe ako je takva carina predviđena za istovjetnu uvoznu robu,

- e) dobiveni proizvodi ne podliježu plaćanju uvozne carine ako je takvo oslobođenje od plaćanja carine sukladno članku 187. ovoga Zakona predviđeno za istovjetnu uvoznu robu.

IV. Proizvodne radnje izvan carinskog područja Republike Hrvatske

Članak 132.

Dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenu stanju, djelomice ili u cijelosti, mogu se privremeno izvoziti radi daljnje proizvodnje izvan carinskog područja Hrvatske uz odobrenje carinarnice, a u skladu s uvjetima propisanim za postupak vanjske proizvodnje.

Ako nastane carinski dug u svezi s ponovno uvezenim proizvodima, naplatit će se:

- a) uvozna carina za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenu stanju iz stavka 1. ovoga članka obračunana u skladu s člankom 130. i 131. ovoga Zakona, te
- b) uvozna carina za proizvode ponovno uvezene nakon proizvodnje izvan carinskog područja Hrvatske čiji će se iznos obračunati sukladno odredbama koje se odnose na postupak vanjske proizvodnje te pod istim uvjetima koji bi bili primjenjeni da su proizvodi izvezeni po tome postupku bili pušteni u slobodni promet prije izvoza.

V. Posebne odredbe sustava povrata carine

Članak 133.

Sustav povrata carine može se primjeniti za svu robu, osim one koja u vrijeme prihvaćanja deklaracije za puštanje robe u slobodni promet:

- a) podliježe količinskim uvoznim ograničenjima,
- b) može u okviru kvota ispuniti uvjete za primjenu povlaštene carine iz članka 21. ovoga Zakona,
- c) podliježe carini po količinskoj jedinici ili kojemu drugom uvoznom davanju u okviru poljoprivredne politike ili podliježe posebnim mjerama koje se primjenjuju za robu dobivenu preradbom poljoprivrednih proizvoda.

Sustav povrata carine može se primijeniti samo ako za dobivene proizvode nisu određeni izvozni poticaji u vrijeme prihvaćanja deklaracije za puštanje u slobodni promet.

Sustav povrata carine neće se odobriti u vrijeme prihvaćanja deklaracije za izvoz dobivenih proizvoda:

- a) ako uvozna roba podliježe kojem od davanja iz stavka 1. točke c) ovoga članka ili
- b) ako su za dobivene proizvode određeni izvozni poticaji.

Članak 134.

Na deklaraciji za puštanje robe u slobodni promet mora biti označeno da se primjenjuje sustav povrata carine, a mora sadržavati i pojedinosti iz danog odobrenja.

Carinarnica može zahtijevati da se navedeno odobrenje pripoji deklaraciji za puštanje u slobodni promet.

Članak 135.

U okviru sustava povrata carine ne primjenjuju se odredbe članka 125. stavka 1. točke b) te stavka 3. i 5. istog članka, članka 127. stavka 3., članka 129. i 130., članka 131. točke a) druge podtočke i točke c) ovoga Zakona.

Članak 136.

Privremeni izvoz dobivenih proizvoda proveden sukladno članku 132. stavku 1. ovoga Zakona neće se smatrati izvozom u smislu članka 137. ovoga Zakona, osim ako se ti proizvodi ponovno ne uvezu u Republiku Hrvatsku u propisanu roku.

Članak 137.

Korisnik odobrenja može zahtijevati povrat ili otpust uvozne carine ako carinarnici dokaže da je uvozna roba koja je bila puštena u slobodni promet u okviru sustava povrata carine u obliku dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenu stanju:

- a) izvezena ili

b) stavljena u namjeri da se ponovno izveze u provozni postupak, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza ili postupak unutarnje proizvodnje (postupak s odgomom), u slobodnu zonu ili slobodno skladište, pod uvjetom da su ispunjeni svi ostali uvjeti za uporabu postupka.

U primjeni postupaka iz točke b) stavka 1. ovoga članka dobiveni proizvodi i roba u nepromijenjenu stanju smatraju se stranom robom.

Povrat carine može se zahtijevati najkasnije u roku od 3 godine od dana kad je nastao carinski dug.

Ako se dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenu stanju koji su sukladno stavku 1. ovoga članka bili stavljeni u carinski postupak ili u slobodnu zonu ili u slobodno skladište puste u slobodni promet, sveta uvozne carine koja je vraćena ili otpuštena činit će svotu carinskoga duga.

E. POSTUPAK PRERADBE POD CARINSKIM NADZOROM

Članak 138.

U postupku preradbe pod carinskim nadzorom dopušta se uporaba strane robe na carinskom području Republike Hrvatske bez obračuna carine ili primjene trgovinskih mjera radi preradbe kojom se mijenja njezina vrsta ili stanje te da se proizvodi koji su rezultat takve preradbe puste u slobodni promet uz obračun uvozne carine koja je za njih propisana.

Takvi proizvodi nazivaju se prerađeni proizvodi.

Članak 139.

Vlada Republike Hrvatske propisat će u kojim se slučajevima može dopustiti postupak preradbe pod carinskim nadzorom.

Članak 140.

Odobrenje za preradbu pod carinskim nadzorom donosi se na zahtjev osobe koja izvodi preradbu ili ju organizira.

Članak 141.

Odobrenje se izdaje samo:

- a) osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- b) ako se uvozna roba može prepoznati u prerađenim proizvodima,
- c) ako se robi poslije preradbe ne može na gospodarstven način vratiti izgled, sastav ili stanje koje je imala prije stavljanja u postupak,
- d) ako uporaba postupka ne može dovesti do izbjegavanja pravila o podrijetlu ili količinskih ograničenja koja važe za uvoznu robu,
- e) ako uporaba toga postupka pomaže stvaranju ili održavanju prerađivačke djelatnosti u Republici Hrvatskoj, a ne ugrožava interes proizvođača slične ili iste robe u Republici Hrvatskoj.

Članak 142.

Odredbe članka 127. stavka 1. i 2. te članka 128. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i u postupku preradbe pod carinskim nadzorom.

Članak 143.

Ako nastane carinski dug u postupku preradbe robe pod carinskim nadzorom u svezi s robom u nepromijenjenu stanju ili za proizvode čija preradba nije dostigla stupanj predviđen u odobrenju, iznos carinskog duga utvrđit će se na osnovi propisa mjerodavnih za određivanje visine carine koji su za uvoznu robu važila u vrijeme prihvaćanja deklaracije kojom se robu stavlja u postupak prerade pod carinskim nadzorom.

Članak 144.

Ako je uvozna roba ispunjavała uvjete za povlaštenu carinu iz članka 21. ovoga Zakona u vrijeme kad je stavlјena u postupak preradbe pod carinskim nadzorom, a takva se carina može primjeniti i za proizvode istovjetne prerađenim proizvodima puštenim u slobodni promet, uvozna carina za prerađene proizvode izračunat će se po stopi carine koja važi u okviru te povlaštene carine.

Ako su povlaštene mjere iz stavka 1. ovoga članka uvjetovane primjenom kvota ili plafona, povlaštena carina može se odobriti u slučajevima ako u vrijeme prihvaćanja deklaracije za

puštanje prerađenoga proizvoda u slobodni promet uvozna roba ispunjava uvjete za primjenu povlaštene carine. U tome slučaju otpisat će se količina od kvote koja vrijedi za uvezenu robu, a ne za prerađeni proizvod.

F. POSTUPAK PRIVREMENOG UVOZA

Članak 145.

U postupku privremenog uvoza može se u carinskome području Republike Hrvatske dopustiti uporaba strane robe, s potpunim ili djelomičnim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine i izuzećem od trgovinskih mjera, koja je namijenjena ponovnomu izvozu u nepromijenjenu stanju, osim uobičajenog obezvređenja nastalog uporabom te robe.

Članak 146.

Privremeni uvoz može se odobriti na zahtjev osobe koja upotrebljava robu ili organizira njezinu uporabu.

Članak 147.

Carinarnica će odbiti zahtjev za odobrenje postupka privremenog uvoza ako nije moguće osigurati utvrđivanje istovjetnosti uvozne robe.

Carinarnica može odobriti postupak privremenog uvoza i u slučajevima gdje nije moguće osigurati istovjetnost uvozne robe ako s obzirom na vrstu robe ili njezinu predviđenu uporabu nisu moguće zloporabe postupka.

Članak 148.

Carinarnica određuje rok u kojemu se uvezena roba mora ponovno izvesti ili odobriti novo carinski dopušteno postupanje ili uporaba te robe. Rok mora biti dostatan za postizanje svrhe privremenog uvoza.

Roba može ostati u postupku privremenog uvoza najviše 24 mjeseca, s tim da se provedbenim propisom iz članka 149. ovoga Zakona mogu propisati posebni rokovi.

Carinarnica može kad to opravdavaju iznimne okolnosti produljiti rok određen sukladno stavku 1. i 2. ovoga članka kako bi se ispunila svrha odobrene uporabe.

Članak 149.

Vlada Republike Hrvatske propisat će slučajeve i posebne uvjete za primjenu postupka privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine.

Članak 150.

Primjena postupka privremenog uvoza s djelomičnim oslobođenjem od uvozne carine odobrit će se za robu koja ostaje u vlasništvu osobe sa sjedištem ili prebivalištem izvan carinskoga područja Hrvatske, a nije obuhvaćena odredbama propisa donesenim na osnovi članka 149. ovoga Zakona ili ako je obuhvaćena, ne ispunjava sve potrebne uvjete za privremeni uvoz s potpunim oslobođenjem.

Vlada će propisati za koju robu nije dopušten postupak privremenog uvoza s djelomičnim oslobođenjem od uvozne carine.

Članak 151.

Svota uvozne carine koja se plaća za robu u postupku privremenog uvoza s djelomičnim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine određuje se za svaki mjesec ili za dio mjeseca u kojem se roba nalazi u postupku u visini od 3% od svote carine koju bi trebalo platiti za robu kad bi ona bila puštena u slobodni promet na dan prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u postupak privremenog uvoza.

Svota uvozne carine koja se naplaćuje ne smije prijeći svotu koju bi trebalo platiti da je roba bila puštena u slobodni promet na dan kad je bila stavljen u postupak privremenog uvoza, s tim da u tu svotu ne ulaze pripadajuće kamate.

Prijenos prava i obveza proizašlih iz postupka privremenog uvoza prema članku 102. ovoga Zakona ne znači da jednakosno oslobođenje mora biti primijenjeno u svakome od razdoblja uporabe.

Ako je prijenos iz stavka 3. ovoga članka izvršen s djelomičnim oslobođenjem za obje osobe koje imaju odobrenje za primjenu postupka tijekom istog mjeseca, prvi korisnik odobrenja mora podmiriti iznos uvozne carine za cijeli mjesec.

Članak 152.

Ako nastane carinski dug za robu stavljenu u postupak privremenog uvoza, iznos duga određuje se na osnovi elemenata za obračun koji se primjenjuju na dan prihvatanja deklaracije

za stavljanje robe u postupak privremenog uvoza. U slučajevima iz članka 149. ovoga Zakona iznos duga za robu određuje se na osnovi propisa na dan nastanka carinskoga duga sukladno članku 218. ovoga Zakona.

Ako carinski dug za robu stavljen u postupak privremenog uvoza s djelomičnim oslobođenjem nastane iz drugih razloga, a ne zbog stavljanja robe u taj postupak, iznos duga odgovarat će razlici između iznosa carine izračunane prema stavku 1. ovoga članka i iznosa koji treba platiti prema članku 151. ovoga Zakona.

G. POSTUPAK VANJSKE PROIZVODNJE

I. Opće odredbe

Članak 153.

Ne isključujući odredbe članka 162. do 167. i članka 132. ovoga Zakona, postupak vanjske proizvodnje može se odobriti za domaću robu koja se privremeno izvozi iz carinskoga područja Republike Hrvatske radi određenih proizvodnih radnja. Proizvodi koji nastanu tim radnjama mogu se pustiti u slobodni promet s potpunim ili djelomičnim oslobođenjem od uvozne carine.

Na privremeni izvoz domaće robe primjenjuju se izvozne carine, mjere trgovinske politike i druge formalnosti predviđene za izvoz domaće robe iz carinskoga područja Republike Hrvatske.

Izrazi koji se rabe u člancima 153. do 167. ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- a) "privremeno izvezena roba": roba stavljen u postupak vanjske proizvodnje,
- b) "proizvodne radnje": radnje navedene u članku 124. stavku 2. točki a) prvoj, drugoj i trećoj podtočki ovoga Zakona,
- c) "dobiveni proizvodi": proizvodi nastali takvim proizvodnim radnjama,
- d) "normativ": količina ili postotak dobivenih proizvoda koji se u postupku proizvodnje dobiva iz određene količine privremeno izvezene robe.

Članak 154.

Postupak vanjske proizvodnje nije dopušten za domaću robu:

- a) čiji izvoz daje pravo na povrat ili otpust uvozne carine,
- b) koja je prije izvoza bila puštena u slobodni promet uz neobračunavanje carine zbog uporabe u određene svrhe, te
- c) čiji izvoz daje pravo na izvozne poticaje.

Vlada Republike Hrvatske može propisati iznimke od slučajeva navedenih u stavku 1. točki b) ovoga članka.

II. Donošenje odobrenja

Članak 155.

Odobrenje za postupak vanjske proizvodnje donosi carinarnica na zahtjev osobe koja organizira izvođenje proizvodnih radnja.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka odobrenje za postupak vanjske proizvodnje može se dati i osobi koja ne organizira izvođenje proizvodnih radnja ako se radi o robi hrvatskoga podrijetla u smislu pravila o nepovlaštenome podrijetlu robe iz dijela II. poglavlje 2. odjeljak 1. i ako se proizvodna radnja sastoji od ugrađivanja te robe u stranu robu koja će se u Republiku Hrvatsku uvesti kao dobiven proizvod, pod uvjetom da uporaba toga postupka pomaže boljoj prodaji izvezene hrvatske robe te da uvoz dobivenoga proizvoda ne ugrožava osnovne interese hrvatskih proizvođača takvih proizvoda ili proizvoda sličnih uvezenim dobivenim proizvodima.

Članak 156.

Odobrenje se može dati samo:

- a) osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
- b) ako je moguće utvrditi da su dobiveni proizvodi proizvedeni od privremeno izvezene robe, te

c) ako donošenje odobrenja ne ugrožava osnovne interese hrvatskih proizvođača (gospodarski uvjeti).

Vlada Republike Hrvatske može propisati u kojim se slučajevima može odstupiti od uvjeta iz stavka 1. točke b) ovoga članka.

III. Provedba postupka

Članak 157.

Carinarnica određuje rok u kojemu se dobiveni proizvodi moraju ponovno uvesti u carinsko područje Republike Hrvatske. Taj se rok može produljiti na osnovi pravodobnog i opravdanog zahtjeva korisnika odobrenja.

Carinarnica određuje normativ ili metodu za utvrđivanje normativa za izvoz i uvoz roba u postupku vanjske proizvodnje.

Članak 158.

Potpuno ili djelomično oslobođenje od uvozne carine sukladno članku 159. stavku 1. ovoga Zakona može se odobriti samo kad se dobiveni proizvodi deklariraju za puštanje u slobodni promet u ime ili za račun:

a) korisnika odobrenja ili

b) druge osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ima suglasnost korisnika odobrenja, a ispunjeni su uvjeti iz odobrenja.

Neće se odobriti potpuno ili djelomično oslobođenje od uvozne carine sukladno članku 159. ovoga Zakona ako nije ispunjen neki od uvjeta ili neka od obveza u svezi s postupkom vanjske proizvodnje, osim ako se utvrdi da te manjkavosti bitno ne utječu na pravilnu provedbu postupka.

Članak 159.

Potpuno ili djelomično oslobođenje od uvozne carine propisano člankom 153. stavkom 1. ovoga Zakona utvrđuje se tako da se od svote uvozne carine obračunane za dobivene proizvode koji se puštaju u slobodni promet odbije svota uvozne carine koja bi se obračunavala na isti dan za privremeno izvezenu robu ako bi se ona uvozila u Republiku

Hrvatsku iz zemlje u kojoj je bila predmet proizvodne radnje ili zemlje u kojoj je bila posljednja radnja.

Svota koja se odbija sukladno stavku 1. ovoga članka izračunava se na osnovi količine i vrste robe na dan prihvaćanja deklaracije za njezino stavljanje u postupak vanjske proizvodnje i na osnovi ostalih elemenata za obračun koji važe za tu robu na dan prihvaćanja deklaracije za puštanje dobivenih proizvoda u slobodni promet.

Vrijednost privremeno izvezene robe bit će ona koja je prihvaćena kod određivanja carinske vrijednosti dobivenih proizvoda prema članku 38. stavku 1. točki b) podtočki 1. ovoga Zakona ili, ako se vrijednost ne može utvrditi na taj način, ona koja odgovara razlici između carinske vrijednosti dobivenih proizvoda i proizvodnih troškova utvrđenih na objektivan način.

Kad je privremeno izvezena roba prije stavljanja u postupak vanjske proizvodnje bila puštena u slobodni promet sa sniženom carinom radi uporabe u određene svrhe, sve dok važe uvjeti za primjenu snižene carine, svota koju treba odbiti bit će jednaka svoti uvozne carine koja je bila naplaćena kad je roba puštena u slobodni promet.

Ako bi privremeno izvezena roba kod puštanja u slobodni promet ispunjavala uvjete za primjenu povoljnije carine pod uvjetom uporabe u određenu svrhu, ta će se carina uzeti u obzir kod obračuna ako je roba bila predmet radnja koje su u skladu s takvom svrhom izvedene u zemlji u kojoj se odvijala proizvodna radnja ili u kojoj je bila posljednja radnja.

Ako je za dobivene proizvode predviđena primjena članka 21. ovoga Zakona te ako je ta mjera predviđena i za robu iste tarifne oznake kao što je privremeno izvezena roba, svota koja će se odbiti prema stavku 1. ovoga članka ustanovit će se uzimajući u obzir uvoznu carinu koja bi se primjenila kad bi privremeno izvezena roba ispunjavala uvjete za primjenu članka 21. ovoga Zakona.

Ako međunarodni sporazum koji obvezuje Republiku Hrvatsku propisuje oslobođenje od uvozne carine za određene proizvode, odredbe ovoga članka neće se primjeniti.

Članak 160.

Ako je odobren postupak vanjske proizvodnje u svrhu popravka privremeno izvezene robe, roba može biti puštena u slobodni promet s potpunim oslobođenjem od uvozne carine ako se carinarnici dokaže da je roba besplatno popravljena zbog ugovorene ili zbog zakonom propisane jamstvene obveze ili zbog proizvodne mane.

Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se kad je proizvodna mana bila ustanovljena u vrijeme prvog puštanja robe u slobodni promet.

Članak 161.

Ako je odobren postupak vanjske proizvodnje u svrhu popravka privremeno izvezene robe uz plaćanje popravka, roba se može djelomično oslobođiti uvozne carine. Svota carine utvrdit će se na osnovi elemenata za obračun koji važe za dobivene proizvode na dan prihvaćanja deklaracije za njihovo puštanje u slobodni promet, pri čemu se za carinsku vrijednost prihvaća iznos jednak visini troškova popravka, pod uvjetom da ti troškovi predstavljaju jedino plaćanje korisnika odobrenja i da nisu pod utjecajem bilo kojeg oblika povezanosti korisnika odobrenja i osobe koja je obavila popravak.

IV. Vanjska proizvodnja uz uporabu sustava zamjene

Članak 162.

Sukladno prethodnim odredbama i odredbama članka 162. do 167. ovoga Zakona sustav zamjene dopušta da uvozni proizvod (u dalnjem tekstu: nadomjesni proizvod) nadomjesti dobiveni proizvod.

Carinarnica može odobriti primjenu sustava zamjene ako se proizvodna radnja odnosi na popravak domaće robe koja nije predmet posebnih propisa donesenih u okviru poljoprivredne politike.

Odredbe koje se primjenjuju za dobivene proizvode važe i za nadomjesne proizvode, osim odredaba navedenih u članku 167. ovoga Zakona.

Carinarnica može odobriti da se pod određenim uvjetima nadomjesni proizvodi uvezu prije privremenog izvoza robe (prethodni uvoz). U tome slučaju mora se položiti osiguranje za pokriće svote uvozne carine za nadomjesni proizvod.

Članak 163.

Nadomjesni proizvodi moraju imati istu tarifnu oznaku, istu trgovačku kakvoću te iste tehničke značajke kao roba koja je privremeno izvezena na popravak.

Ako je privremeno izvezena roba bila rabljena prije izvoza, nadomjesni proizvodi moraju također biti rabljeni, a ne novi proizvodi.

Carinarnica može dopustiti iznimke ako se nadomjesni proizvodi isporučuju besplatno na osnovi ugovorene ili zakonske jamstvene obveze ili zbog proizvodnog nedostatka.

Članak 164.

Sustav zamjene može se odobriti samo kad je moguće provjeriti da nadomjesni proizvod ispunjava uvjete iz članka 163. ovoga Zakona.

Članak 165.

U slučaju prethodnog uvoza roba se mora privremeno izvesti u roku od dva mjeseca od dana kad je carinarnica prihvatile deklaraciju za puštanje nadomjesnih proizvoda u slobodni promet.

Međutim, ako to iznimne okolnosti opravdavaju, carinarnica može na osnovi pravodobnog zahtjeva korisnika odobrenja taj rok produljiti za primjero razdoblje.

Članak 166.

U slučaju prethodnog uvoza uz primjenu članka 159. ovoga Zakona svota koja se odbija odredit će se na osnovi elemenata za obračun koji za privremeno izvezenu robu važe na dan prihvaćanja deklaracije kojom se roba stavlja u postupak vanjske proizvodnje.

Članak 167.

Odredbe članka 155. stavka 2. i članka 156. stavka 1. točke b) ovoga Zakona ne primjenjuju se u okviru sustava zamjene.

V. Ostale odredbe

Članak 168.

U postupcima predviđenim u okviru vanjske proizvodnje primjenjuju se trgovinske mjere.

4. Postupak izvoza

Članak 169.

U izvoznom postupku odobrava se iznošenje domaće robe iz carinskoga područja Republike Hrvatske. U izvoznom postupku primjenjuju se trgovinske mjere i obračunava se izvozna carina ako je propisana.

Sva domaća roba namijenjena izvozu mora se staviti u izvozni postupak, s iznimkom robe stavljenе u postupak vanjske proizvodnje ili u provozni postupak sukladno članku 109. ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske propisat će u kojim se slučajevima i pod kojim uvjetima ne podnosi izvozna deklaracija za robu koja napušta carinsko područje Republike Hrvatske.

Izvozna se deklaracija podnosi kod carinarnice koja je odgovorna za nadzor nad područjem u kojemu izvoznik ima sjedište ili prebivalište ili u kojoj je roba zapakirana ili utovarena za izvoz.

Članak 170.

Puštanje robe u postupak izvoza odobrava se pod uvjetom da se roba izveze iz carinskoga područja Republike Hrvatske u stanju u kojemu je bila u trenutku prihvaćanja izvozne deklaracije.

3. DRUGI OBLICI CARINSKI DOPUŠTENOGA POSTUPANJA ILI UPORABE

1. Slobodne zone i slobodna skladišta

A. Općenito

Članak 171.

Osnivanje slobodnih zona i slobodnih skladišta, upravljanje slobodnim zonama i slobodnim skladištima te uvjeti za obavljanje gospodarskih djelatnosti u slobodnim zonama i slobodnim skladištima propisuju se posebnim zakonom.

Članak 172.

Slobodna zona i slobodno skladište dijelovi su carinskoga područja i prostori u carinskom području odijeljeni od ostalog carinskog područja gdje se:

- a) za stranu robu smatra da nije u carinskome području Republike Hrvatske u svrhu naplate uvozne carine i primjene trgovinskih mjera pri uvozu, uz uvjet da roba nije puštena u slobodni promet ili da nije stavljena u drugi carinski postupak ili uporabu, odnosno da nije trošena ili rabljena drukčije od uvjeta uređenih carinskim propisima, te
- b) na domaću robu namijenjenu izvozu, za koju postoje posebni propisi na osnovi njezina smještaja u slobodnu zonu ili skladište, primjenjuju se mjere koje bi se primijenile pri izvozu takve robe.

Članak 173.

Područje slobodne zone i slobodnog skladišta i njima neposredni pristupni prostor, uključujući i njihov ulazni i izlazni prostor, pod carinskim su nadzorom.

Roba, prijevozna sredstva i osobe koje ulaze ili napuštaju područje slobodne zone ili slobodnog skladišta pod carinskim su nadzorom i mogu biti podvrgnuti carinskomu pregledu.

Carinarnica može pregledati robu i provesti druge mjere carinskog nadzora nad robom koja ulazi, zadržava se ili izlazi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta.

B. Smještaj robe u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu

Članak 174.

U slobodnu zonu ili slobodno skladište može se unositi strana i domaća roba.

Domaću robu koja nije namijenjena izvozu ili proizvodnji u zoni korisnik može uz posebnu suglasnost carinarnice uskladištiti u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu odvojeno od druge robe. Carinarnica neće dopustiti skladištenje takve robe ako bi to otežalo nadzor nad poslovanjem u zoni ili skladištu. Za domaću robu koju korisnik skladišti u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu mora se voditi evidencija.

Roba koja je izravno unesena u slobodnu zonu ili slobodno skladište kako je to navedeno u članku 50. stavku 1. točki b) ovoga Zakona prijavljuje se carinarnici na osnovi prijevozne isprave.

Roba za koju se ulaskom u slobodnu zonu ili slobodno skladište okončava koji drugi carinski postupak smješta se u slobodnu zonu ili slobodno skladište na osnovi isprave kojom se okončava prethodni postupak.

Domaća roba smješta se u slobodnu zonu ili slobodno skladište na osnovi računa ili druge isprave koja sadrži sve podatke potrebne za evidenciju o robi u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu.

Ovlaštena carinarnica može zahtijevati posebno evidentiranje robe koja podliježe plaćanju izvozne carine ili primjeni drugih mjera gospodarske politike.

Na zahtjev sudionika odgovarajućega carinskog postupka ili drugih zainteresiranih osoba ovlaštena carinarnica potvrđuje ima li roba smještena u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu status domaće ili strane robe.

C. Postupanje sa stranom robom u slobodnoj zoni i slobodnom skladištu

Članak 175.

Smještaj robe u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu nije vremenski ograničen.

Za određenu robu iz članka 172. točke b) ovoga Zakona mogu se propisati posebni rokovi.

Članak 176.

Strana roba smještena u slobodnoj zoni ili u slobodnome skladištu može se:

- a) pustiti u slobodni promet prema uvjetima propisanim za taj postupak i prema članku 181. ovoga Zakona,
- b) bez posebnog odobrenja ovlaštene carinarnice podvrgnuti uobičajenim postupcima očuvanja i poboljšanja njezinih uporabnih i trgovačkih svojstava radi pripreme za prodaju (članak 119.),
- c) staviti u postupak unutarnje proizvodnje pod uvjetima propisanim za taj postupak,
- d) pustiti u postupak preradbe pod carinskim nadzorom pod uvjetima propisanim za taj postupak,
- e) privremeno uvesti pod za to propisanim uvjetima i postupku,

f) ustupiti u korist države prema članku 185. ovoga Zakona, te

g) uništiti i na drugi način učiniti nepodobnom za bilo kakvu uporabu pod uvjetom da se na propisan način podnesu carinarnici svi podaci za koje carinarnica ocijeni da su potrebni.

Roba se može staviti u jedan od postupaka iz točaka c), d) ili e) stavka 1. ovoga članka na osnovi odobrenja carinarnice i u skladu s propisima za te postupke.

Iznimno, odobrenje iz stavka 2. ovoga članka može se dati svakomu korisniku slobodne zone ili slobodnog skladišta bez obzira na to je li korisnik strana ili domaća pravna ili fizička osoba.

Članak 177.

Domaća roba iz članka 172. točke b) ovoga Zakona koja je obuhvaćena posebnim mjerama poljoprivredne politike može se u slobodnoj zoni ili u slobodnome skladištu podvrgnuti samo takvim postupcima koji su za takvu robu člankom 119. stavkom 2. ovoga Zakona izričito dopušteni. Ti postupci mogu se poduzimati bez posebna odobrenja.

Članak 178.

Roba smještena u slobodnoj zoni ili u slobodnome skladištu na koju se ne primjenjuju članci 176. i 177. ovoga Zakona ne smije se tijekom tog smještaja trošiti ili rabiti.

Članak 179.

Osoba koja u slobodnoj zoni ili u slobodnome skladištu obavlja djelatnost skladištenja, doradbe ili preradbe ili kupnje i prodaje robe mora radi carinskog nadzora na propisan način voditi evidenciju o unosu, iznosu, uporabi i promjenama na robi.

Roba se upisuje u evidenciju osobe čim je donesena u prostor te osobe. Evidencije moraju omogućiti carinarnici prepoznavanje robe i praćenje njezina kretanja.

Evidencija iz stavka 1. ovoga članka vodi se kronološki, prema podacima iz isprava koje pri izvozu ili uvozu prate robu te na osnovi normativa utroška materijala i proizvodnje robe.

Vlada Republike Hrvatske propisat će način vođenja evidencija iz stavka 1. ovoga članka te način provedbe mjera carinskog nadzora u slobodnoj zoni ili u slobodnome skladištu.

D. Iznošenje robe iz slobodne zone ili slobodnog skladišta

Članak 180.

Roba koja se iznosi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta može biti:

- izvezena ili ponovno izvezena iz carinskoga područja Republike Hrvatske ili
- unesena u drugi dio carinskoga područja Republike Hrvatske.

Odredbe III. dijela, s iznimkom članka 60. do 65., ovoga Zakona primjenjuju se i pri unosu robe iz slobodne zone ili slobodnog skladišta u drugi dio carinskoga područja Republike Hrvatske, osim robe koja slobodnu zonu napušta morskim ili zračnim putem bez provedbe provoznoga ili drugoga odgovarajućega carinskog postupka.

Članak 181.

Ako nastane carinski dug za stranu robu koja se iz slobodne zone ili slobodnog skladišta unosi u drugi dio carinskoga područja Republike Hrvatske, carinska se vrijednost utvrđuje na osnovi stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za tu robu treba platiti. Troškovi skladištenja i održavanja robe tijekom smještaja u slobodnoj zoni ili skladištu ne uračunavaju se u carinsku vrijednost robe ako su iskazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za robu treba platiti.

Ako unosom u drugi dio carinskoga područja nastane carinski dug za proizvod koji je u slobodnoj zoni dobiven u postupku unutarnje proizvodnje, svota duga utvrdit će se na osnovi vrijednosti uvozne robe sadržane u dobivenim proizvodima.

Ako je roba bila predmetom rukovanja iz članka 119. stavka 1. ovoga Zakona deklarant može zahtijevati da se visina carinskoga duga utvrdi na osnovi vrste robe, carinske vrijednosti i količine robe, na osnovi koje bi se svota utvrdila sukladno članku 218. ovoga Zakona da roba nije bila predmet rukovanja.

Vlada Republike Hrvatske propisat će slučajeve u kojima se neće primjenjivati stavak 3. ovoga članka.

Članak 182.

Domaća roba iz članka 172. točke b) ovoga Zakona koja podliježe mjerama poljoprivredne politike može se staviti u neki od postupaka ili uporaba ako unosom u slobodnu zonu ili slobodno skladište ispunjava uvjete propisane za izvoz takve robe.

Ako se domaća roba iz članka 172. točke b) ovoga članka ne izveze u roku iz članka 175. ovog zakona ili se ponovno unese u drugi dio carinskog područja, carinarnica će poduzeti mjere koje se odnose na slučaj kad roba ne ispunjava posebne uvjete.

Članak 183.

U slučaju unosa ili ponovnog unosa robe s područja slobodne zone ili slobodnog skladišta u drugi dio hrvatskoga carinskog područja ili ako se roba stavlja u carinski postupak, potvrda iz članka 174. stavka 7. ovoga Zakona može se upotrijebiti kao dokaz carinskog statusa kao domaće ili strane robe.

Kad se za robu ne može potvrditi ili na drugi način dokazati njezin status kao domaće ili strane robe, ona će se smatrati:

- domaćom, što se tiče plaćanja izvoznih pristojba, dobivanja izvoznih dozvola (certifikata) i primjene propisanih trgovinskih mjera kod izvoza, te
- stranom, u svim ostalim slučajevima.

Članak 184.

Carinarnica nadzire primjenu propisa o izvozu ili ponovnom izvozu i u slučaju kad se roba izvozi ili ponovno izvozi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta.

2. Ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe u korist države

Članak 185.

Strana roba može se:

- ponovno izvesti iz carinskog područja Republike Hrvatske,
- uništiti, te

- ustupiti u korist države.

Kod ponovnog izvoza, kad je to potrebno, na odgovarajući se način primjenjuju propisani uvjeti za izvoz robe, uključujući i primjenu trgovinskih mjera.

Vlada će propisati slučajeve u kojima se za stranu robu stavljeni u postupak s odgodom neće primjenjivati trgovinske mjere pri izvozu iz Republike Hrvatske.

O namjeri ponovnog izvoza ili uništenja robe prethodno se mora obavijestiti carinarnica. Carinarnica će zabraniti ponovni izvoz ako to propisuju formalnosti ili mjere navedene u stavku 2. ovoga članka. Ako se roba koja je stavljeni u postupak s gospodarskim učinkom ponovno izvozi, za nju treba podnijeti deklaraciju u skladu s člancima 71. do 90. ovoga Zakona. U tim slučajevima primjenit će se članak 169. stavak 3. i 4. ovoga Zakona.

Vlada će donijeti propis o tome u kojim se slučajevima i na koji način roba može ustupiti u korist države.

Uništenjem ili ustupanjem robe ne smiju nastati troškovi na teret države.

Za otpad i ostatke nastale uništenjem odredit će se carinski dopušteno postupanje ili uporaba propisana za stranu robu.

Otpad i ostaci ostaju pod carinskim nadzorom sukladno članku 49. stavku 2. ovoga Zakona.

V. ROBA KOJA NAPUŠTA CARINSKO PODRUČJE REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 186.

Roba koja napušta carinsko područje Republike Hrvatske pod carinskim je nadzorom i može se pregledati u skladu s propisima. Roba će napustiti područje Republike Hrvatske putem, na način i u roku koji odredi carinarnica.

VI. POVLAŠTENI POSTUPCI

1. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA CARINE

Članak 187.

Od plaćanja carine oslobođena je:

- 1) roba utvrđena međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku,
- 2) roba nekomercijalne prirode koju putnici unose sa sobom iz inozemstva u propisanoj vrsti, vrijednosti i količini,
- 3) roba sadržana u pošiljkama koje besplatno šalju fizičke osobe iz inozemstva fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj pod uvjetom da te pošiljke nisu komercijalne naravi i da odgovaraju propisanoj vrsti, količini i vrijednosti,
- 4) odlikovanja i priznanja dobivena u okviru međunarodnih događaja te darovi primljeni u okviru međunarodnih odnosa,
- 5) roba koja zadovoljava osnovne ljudske potrebe, kao što su hrana, lijekovi, odjeća, posteljina, higijenske potrepštine i slično, koju uvoze registrirane humanitarne organizacije radi besplatne podjele ugroženim osobama i žrtvama prirodnih i drugih katastrofa. Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhanske proizvode i motorna vozila. Oslobođenje će se odobriti samo onim organizacijama čije knjigovodstvene evidencije i postupci omogućuju Carinskoj upravi provjeru poslovanja s tom robom,
- 6) humanitarne organizacije i udruženja slijepih i gluhih odnosno nagluhih osoba, te osoba oboljelih od mišićnih i neuromišićnih oboljenja - na specifičnu opremu, uređaje i instrumente, te rezervne dijelove i potrošni materijal za potrebe tih osoba, koji se ne proizvode u zemlji,
- 7) robne marke, patenti, modeli i popratni dokumenti te obrasci za priznavanje patenta ili inovacije koji se šalju organizacijama za zaštitu autorskog i industrijskog vlasništva,
- 8) sljedeći predmeti:
 - a) obrasci i isprave koje državna tijela primaju za obavljanje svojih javnih ovlasti,
 - b) predmeti koji predstavljaju dokaze u sudskim ili drugim postupcima pred državnim tijelima Republike Hrvatske,
 - c) primjeri potpisa i tiskane okružnice koje se šalju kao dio uobičajene izmjene obavijesti među javnim službama ili bankarskim ustanovama,
 - d) službene tiskanice koje prima Hrvatska narodna banka,

e) nacrti, tehničke slike, modeli, opisi i drugi slični dokumenti koji se uvoze kako bi se ispunili uvjeti za sudjelovanje na međunarodnome natječaju koji se organizira u zemlji,

f) tiskani obrasci koji se sukladno međunarodnim ugovorima upotrebljavaju kao službeni dokumenti u međunarodnome prometu vozila ili roba, te

g) pismovne pošiljke,

9) plodovi poljodjelstva, ratarstva, stočarstva, šumarstva, ribogojstva i pčelarstva dobiveni na posjedima koje državljeni Republike Hrvatske, koji žive u pograničnom pojusu, posjeduju u pograničnom pojusu susjedne države, te priplod i drugi proizvodi koje dobiju od stoke koju imaju na tim posjedima zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja.

10) oprema za preventivu i gašenje požara koja se ne proizvodi u Republici Hrvatskoj i nije predmet kooperacije hrvatskih proizvođača opreme i strojeva za preventivu i gašenje požara,

11) predmeti koje radi preseljenja uvoze fizičke osobe koje su neprekidno boravile u inozemstvu najmanje pet godina, pod uvjetom da su ih posjedovale i koristile u svojem kućanstvu najmanje 12 mjeseci i pod uvjetom da nisu koristile oslobođenje po ovakvom osnovu. Predmeti se mogu unositi u razdoblju od 12 mjeseci od dana povratka odnosno dana useljenja u Republiku Hrvatsku,

12) predmeti gospodarskog inventara, koje osoba iz točke 11. ovoga članka preseljava u Republiku Hrvatsku, pod uvjetom da ju je u inozemstvu rabio najmanje 12 mjeseci u iste svrhe u koje će je rabiti u Republici Hrvatskoj,

13) predmeti koje su hrvatski državljeni i strani državljeni stalno nastanjeni u Republici Hrvatskoj naslijedili u inozemstvu,

14) roba koja se koristi za obnovu, održavanje i restauriranje zaštićenih spomenika kulture, a na temelju mišljenja Ministarstva kulture,

15) roba koja izravno služi za obavljanje muzejske, arhivske, restauratorske, knjižnične, likovne, glazbeno-scenske i filmske djelatnosti koja se ne proizvodi u Hrvatskoj, a na temelju mišljenja Ministarstva kulture,

16) roba koja je u obliku donacije dana ustanovama u kulturi i drugim neprofitnim pravnim osobama u kulturi, samostalnim umjetnicima ili umjetnicima za obavljanje njihove djelatnosti, a na temelju mišljenja Ministarstva kulture,

17) roba koju kao vlastita djela iz inozemstva unesu znanstvenici, književnici i umjetnici.

Roba puštena u slobodni promet uz oslobođenje od plaćanja carine na temelju točke 11. i 12. ovoga članka ne smije se prodavati, posuđivati, davati drugom na uporabu, u zalog, najam ili predati kao osiguranje za druge obveze bez prethodne obavijesti carinarnici i plaćanja carine, do isteka roka od 12 mjeseci od dana kada je puštena u slobodan promet.

Svako postupanje s robom na prethodno navedeni način povlači za sobom plaćanje carine po stopi koja se primjenjuje na dan takve radnje, na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju je na taj dan utvrdila ili prihvatile carinarnica.

Vlada Republike Hrvatske propisat će uvjete za ostvarivanje i postupak oslobađanja od plaćanja carine te ograničavanja glede raspolažanja robom oslobođenom od plaćanja carine sukladno stavku 1. ovoga članka.

Ukoliko se preseljavanje kućanstva i opreme obavlja iz prekoceanskih zemalja i zemalja koje imaju drugačije tehničke standarde od standarda u Republici Hrvatskoj, stvari i opreme sukladno podzakonskim aktima propisanoj vrsti, količini i vrijednosti, mogu se kupiti u trećoj zemlji ili u sustavu tuzemne bescarinske kupnje i oslobođeni su carine bez obzira da li su novi ili rabljeni sukladno postojećim propisima.

Popis drugih europskih država koje nemaju sukladne tehničke standarde donijet će Zavod za normizaciju i mjeriteljstvo dok se za prekoceanske zemlje smatra da nemaju tehničke sukladnosti s Republikom Hrvatskom.

2. POV RAT ROBE

Članak 188.

Domaća roba koja je bila izvezena iz carinskoga područja Republike Hrvatske te se u roku od tri godine vraća u carinsko područje Republike Hrvatske i pušta u slobodni promet na zahtjev deklaranta biti će oslobođena od plaćanja carine.

Rok od tri godine može se produljiti ako to zahtijevaju posebne okolnosti. Kad je roba koja se ponovno uvozi prije njezina izvoza iz carinskoga područja Republike Hrvatske bila puštena u slobodni promet uz povoljniju carinu uz uvjet uporabe u određene svrhe, izuzeće od carine iz ovog stavka odobrit će se jedino ako se roba ponovno uvozi u istu svrhu.

Ako se roba ne uvozi ponovno u istu svrhu, carinska svota koja bi se obračunala za tu robu umanjit će se za svotu carine plaćenu prilikom prvoga puštanja u slobodni promet. Ako je

svota prethodno plaćene carine veća od svote carine koju bi trebalo platiti pri ponovnom uvozu, povrat carine neće se odobriti.

Oslobođenje od uvozne carine prema stavku 1. ovoga članka neće se odobriti u slučaju:

- a) kad je roba izvezena iz carinskog područja Republike Hrvatske u okviru postupka vanjske proizvodnje, osim ako je roba ostala u istome stanju u kakvu je izvezena,
- b) ako je roba podlijegala mjerama koje su uvjetovale njezin izvoz u drugu zemlju; Vlada Republike Hrvatske može propisati okolnosti i uvjete pod kojima je moguće odstupiti od te odredbe.

Članak 189.

Oslobođenje od plaćanja carine prema članku 188. ovoga Zakona odobrit će se za robu koja se ponovno uvozi u istome stanju u kojemu je izvezena. Vlada će propisati pod kojim je okolnostima i uvjetima moguće odstupiti od te odredbe.

Članak 190.

Odredbe članka 188. i 189. ovoga Zakona na odgovarajući će se način primijeniti na dobivene proizvode prvo izvezene ili naknadno ponovno izvezene nakon postupka unutarnje proizvodnje.

Svota carine odredit će se na osnovi propisa za postupak unutarnje proizvodnje, pri čemu će se dan ponovnog izvoza smatrati danom puštanja u slobodni promet.

3. PROIZVODI MORSKOG RIBOLOVA I DRUGI MORSKI PROIZVODI

Članak 191.

Uzimajući u obzir odredbe članka 24. stavka 2. točke f) ovoga Zakona, sljedeći proizvodi oslobođeni su od plaćanja carine kad se puštaju u slobodni promet:

- a) proizvodi morskog ribolova i drugi morski proizvodi koji su bili ulovljeni u teritorijalnome moru drugih država na brodovima registriranim ili upisanim u brodske registre Republike Hrvatske i koji plove pod zastavom Republike Hrvatske, te

b) proizvodi dobiveni od proizvoda iz točke (a) na brodovima tvornicama koji ispunjaju uvjete iz te točke.

VII. CARINSKI DUG I OBRAČUN CARINE

1. OSIGURANJE ZA NAMIRENJE CARINSKOGA DUGA

Članak 192.

Ako carinarnica u skladu s carinskim propisima zahtijeva osiguranje za namirenje carinskog duga, osiguranje će dati carinski dužnik ili osoba koja bi carinskim dužnikom mogla postati.

Za jedan carinski dug carinarnica može zahtijevati davanje samo jednog osiguranja.

Carinarnica može odobriti da umjesto osobe obvezane za davanje osiguranja osiguranje da druga osoba.

Davanje osiguranja za namirenje carinskog duga ne može se zahtijevati od tijela državne uprave.

Članak 193.

Ako prema carinskim propisima davanje osiguranja nije obvezatno, carinarnica je ovlaštena zahtijevati davanje osiguranja ako ocijeni da pravodobno namirenje carinskog duga ili carinskog duga koji bi mogao nastati nije sigurno.

Umjesto osiguranja iz stavka 1. ovoga članka carinarnica može od osoba navedenih u članku 192. stavku 1. ovoga Zakona zahtijevati podnošenje pisane izjave u vezi s namirenjem njihovih zakonskih obveza.

Osiguranje prema stavku 1. ovoga članka može se zahtijevati:

- u trenutku primjene propisa kojima se zahtijeva davanje osiguranja, te
- u svakome idućem trenutku ako carinarnica utvrdi da carinski dug koji je nastao ili bi mogao nastati neće biti namiren u propisanome roku.

Članak 194.

Na zahtjev osoba iz članka 192. stavka 1. i 3. ovoga Zakona carinarnica može odobriti da se za dva ili više postupaka u svezi s kojima je carinski dug nastao ili bi mogao nastati da zajedničko osiguranje.

Ako se zajedničko osiguranje iz stavka 1. ovoga članka odnosi na unaprijed neodređen broj postupaka, odnosno za sve postupke tijekom određenog razdoblja, odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje Središnji ured Carinske uprave.

Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske da potanje uredi uvjete i postupak davanja osiguranja sukladno stavku 1. i 2. ovoga članka.

Članak 195.

Ako je davanje osiguranja prema carinskim propisima obvezatno, Carinska uprava utvrđuje osiguranje u visini koja odgovara:

- točnoj svoti carinskoga duga ili dugova za koje se osiguranje daje, ako se ta svota u trenutku u kojem se davanje osiguranja zahtijeva može bez dvojbe odrediti, te
- najvišoj svoti carinskoga duga ili dugova koja je nastala ili bi po ocjeni carinarnice mogla nastati, u drugim slučajevima.

U slučaju zajedničkog osiguranja za više carinskih dugova čija visina tijekom osiguranog razdoblja podliježe promjenama osiguranje se utvrđuje u svoti koja namirenje svote odnosnih carinskih dugova u svakome trenutku čini sigurnim.

Ako carinarnica zahtijeva davanje osiguranja kad prema carinskim propisima davanje osiguranja za namirenje carinskoga duga nije obvezatno, svota osiguranja ne smije biti viša od svote utvrđene primjenom odredaba stavka 1. ovog članka.

Osiguranje za namirenje carinskoga duga sadržavat će i osiguranje namirenja davanja koje je Carinska uprava po posebnim propisima obvezna naplaćivati prilikom uvoza ili izvoza robe.

Ministar financija propisat će u kojim se slučajevima i pod kojim okolnostima neće zahtijevati polaganje osiguranja.

Članak 196.

Osiguranje se može dati:

- polaganjem gotovine u kunama ili
- jamstvom.

Članak 197.

S polaganjem gotovine izjednačuje se polaganje isprava koje carinarnica s obzirom na izdavatelja, uvjete i načine njihove naplate prihvata kao sredstvo plaćanja.

Ovlašćuje se ministar financija da potanje uredi uvjete i način polaganja gotovine i drugih s njome izjednačenih isprava.

Članak 198.

Jamac se mora pisano obvezati da će o dospjelosti solidarno s carinskim dužnikom namiriti cjelokupnu osiguranu svotu carinskoga duga, uključujući kamate i nastale troškove u postupku naplate neplaćenoga carinskog duga.

Jamac može biti druga osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj čije je osiguranje po ocjeni carinarnice prihvatljivo.

Carinska uprava može odbiti jamca ili predloženi oblik osiguranja ako ocjeni da ne osigurava pravodobno namirenje carinskoga duga.

Članak 199.

Osoba obvezna za davanje osiguranja slobodna je pri izboru oblika osiguranja navedenih u članku 196. ovoga Zakona.

Carinska uprava može odbiti predloženi oblik osiguranja ako nije prikladan za odgovarajući carinski postupak.

Članak 200.

Ministar financija može propisati i druge oblike osiguranja osim navedenih u članku 196. ovoga Zakona ako takvo osiguranje pruža jednaku sigurnost za naplatu carinskoga duga.

Članak 201.

Ako carinarnica utvrđi da dano osiguranje ne osigurava namirenje carinskoga duga u cijelosti ili pravodobno, može zahtijevati da osoba iz članka 192. stavka 1. ovoga Zakona da dodatno osiguranje ili da prethodno dano osiguranje zamijeni novim.

Članak 202.

Osiguranje za namirenje carinskoga duga ne može prestati dok se carinski dug ne otpiše ili ne nastupe okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati.

Otpisom carinskoga duga ili nastupom okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati prestaje i osiguranje za namirenje toga carinskog duga. Ako je carinski dug koji bi mogao nastati za robu puštenu u postupak s odgodom osiguranjamstvom, a carinarnica ne obavijesti jamca u razdoblju od jedne godine od dana kad je postupak okončan da je on okončan, osiguranje će prestati važiti istekom tog razdoblja.

Ako se carinski dug otpiše djelomice ili može nastati samo u odnosu na dio osigurane svote, na zahtjev osobe u odgovarajućemu dijelu otpisuje se i obveza po osnovi osiguranja, osim ako svota koja je u pitanju ne opravdava provedbu takvoga postupka.

Članak 203.

Ministar financija može propisati odstupanja od pojedinih odredaba ovoga poglavlja kad je to potrebno radi ispunjavanja obveza preuzetih pristupanjem odgovarajućim međunarodnim sporazumima.

2. NASTANAK CARINSKOGA DUGA

Članak 204.

Uvozni carinski dug nastaje:

- a) puštanjem robe u slobodni promet ili

b) stavljanjem robe u postupak privremenog uvoza s djelomičnim oslobođenjem od plaćanja carine.

Carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja carinske deklaracije.

Carinski je dužnik deklarant; u slučaju neizravnog zastupanja carinski je dužnik osoba za čiji je račun carinska deklaracija podnesena.

Ako su u carinskoj deklaraciji za jedan od postupaka navedenih u stavku 1. ovog članka iskazani podaci koji su imali za posljedicu da propisana uvozna carina nije ili nije u cijelosti obračunana i naplaćena, carinskim dužnikom smatra se i osoba koja je dala podatke iskazane u podnesenoj carinskoj deklaraciji, a znala je ili je prema okolnostima slučaja morala znati da podaci nisu istiniti.

Članak 205.

Uvozni carinski dug također nastaje:

- a) nezakonitim unosom robe u carinsko područje Republike Hrvatske,
- b) nezakonitim unosom robe iz slobodne zone ili slobodnog skladišta u ostali dio carinskoga područja Republike Hrvatske.

U smislu ovoga članka nezakonitim se smatra svaki unos robe uz nepoštivanje odredbi članka 50. do 53. i članka 180. stavak 1. podtočka 2. ovoga Zakona.

Carinski dug nastaje u trenutku nezakonita unosa robe u carinsko područje Republike Hrvatske.

Ako se svota carinskoga duga ne može točno odrediti, carinarnica će je odrediti na osnovi tarifne stavke robe koji ima najvišu stopu carine u odgovarajućem tarifnom broju.

Carinski su dužnici:

- a) osoba koja je nezakonito unijela robu u carinsko područje, odnosno iz slobodne zone ili slobodnog skladišta u preostali dio hrvatskoga carinskog područja,

b) osoba koja je sudjelovala u nezakonitome unosu robe, a znala je ili je prema okolnostima slučaja morala znati da je takav unos nezakonit, ili

c) osoba koja je dotičnu robu stekla u vlasništvo ili posjed premda je u trenutku stjecanja ili primitka robe znala ili je prema okolnostima slučaja morala znati da je roba nezakonito unesena u carinsko područje Republike Hrvatske, odnosno iz slobodne zone ili slobodnog skladišta nezakonito unesena u preostali dio toga područja.

Članak 206.

Uvozni carinski dug nastaje nezakonitim izuzimanjem robe ispod carinskog nadzora.

Carinski dug iz stavka 1. ovoga članka nastaje u trenutku izuzimanja robe ispod carinskog nadzora.

Ako se svota carinskoga duga ne može točno odrediti, carinarnica će je odrediti na osnovi tarifne stavke robe koji ima najvišu stopu carine u odgovarajućem tarifnom broju.

Carinski su dužnici za carinski dug iz stavka 1. ovoga članka:

a) osoba koja je izuzela robu ispod carinskog nadzora,

b) osoba koja je sudjelovala kod izuzimanja robe premda je prema okolnostima slučaja znala ili je morala znati da se radi o izuzimanju robe ispod carinskog nadzora,

c) osoba koja je stekla ili primila u posjed takvu robu premda je u trenutku stjecanja odnosno primitka znala ili je prema okolnostima slučaja morala znati da se radi o robi izuzetoj ispod carinskog nadzora, te

d) osoba koja se mora pridržavati obveza koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili carinskoga postupka u koji je roba bila stavljena.

Članak 207.

Uvozni carinski dug može nastati:

a) neispunjavanjem koje od obveza za robu, a koja proizlazi iz statusa privremenog smještaja ili drugoga carinskog postupka u koji je roba bila stavljena,

b) neispunjavanjem nekih od uvjeta za puštanje robe u odgovarajući carinski postupak ili za odobravanje povoljnije carine pod uvjetom uporabe robe u određene svrhe, u slučajevima različitim od navedenih u članku 206. ovoga Zakona, osim ako se utvrdi da navedeni propusti nisu bitno utjecali na pravilnu provedbu privremenog smještaja ili određenoga carinskog postupka.

Carinski dug nastaje u trenutku kad prestane ispunjavanje obveze zbog čijeg neispunjena nastaje carinski dug ili u trenutku kad je roba bila stavljena u određeni carinski postupak ako se naknadno utvrdi da nije bio ispunjen jedan od propisanih uvjeta za njezino stavljanje u taj postupak ili za primjenu povoljnijeg tarifnog tretmana pod uvjetom uporabe u određene svrhe.

Carinski je dužnik osoba koja bi s obzirom na okolnosti slučaja morala ispuniti propisane obveze koje proizlaze iz privremenog smještaja ili stavljanja robe u odgovarajući carinski postupak ili koja je morala ispuniti uvjete za stavljanje robe u određeni carinski postupak.

Članak 208.

Uvozni carinski dug za robu nastaje njezinom uporabom u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu pod uvjetima ili na način koji nisu u skladu s propisima.

Roba koja u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu nestane i njezin nestanak nije moguće carinarnici na prihvatljiv način objasniti smatrat će se kao da je bila upotrijebljena pod uvjetima i na način koji nisu u skladu s propisima.

Carinski dug iz stavka 1. ovoga članka nastaje u trenutku kad se roba potroši ili prvi put upotrijebi pod uvjetima ili na način koji nije sukladan propisima.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka carinski je dužnik i osoba koja je potrošila ili upotrijebila robu, i osoba koja je u trošenju ili uporabi robe sudjelovala premda je znala ili je prema okolnostima slučaja morala znati da se roba može trošiti ili rabiti samo sukladno propisima.

Ako carinski dug natane u svezi s robom koja je nestala u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu, a nije moguće utvrditi carinskoga dužnika sukladno stavku 4. ovog članka, za plaćanje carinskoga duga obvezna je osoba koja je prema saznanju carinarnice bila posjednik robe.

Članak 209.

Iznimno od odredbi članka 205. i 207. stavka 1. podtočke a) ovoga Zakona, carinski dug za određenu robu neće nastati ako osoba dokaže da obveze koje proizlaze iz odredbi:

- a) članka 50. do 53. ovoga Zakona te članka 180. stavka 1. podtočke 2. ovoga Zakona,
- b) privremenog smještaja te robe, ili
- c) primjene carinskoga postupka u koji je ta roba bila stavljeni nisu mogli biti ispunjene zbog potpunog uništenja ili nepovratnoga gubitka robe kao posljedice naravi same robe, nastupa slučaja ili više sile ili uz odobrenje carinarnice.

Smatra se da je roba u smislu stavka 1. ovoga članka nepovratno izgubljena ako je neupotrebljiva za bilo koju osobu.

Smatra se da carinski dug nije nastao za robu koja je pod uvjetom uporabe u određene svrhe puštena u slobodni promet uz povoljniju carinu ako je ta roba uz odobrenje carinarnice izvezena ili ponovno izvezena.

Članak 210.

Ako sukladno članku 209. stavku 1. ovoga Zakona nije nastao carinski dug za robu koja je pod uvjetom uporabe u određene svrhe puštena u slobodni promet uz povoljniju carinu, otpaci i ostaci koji nastanu pri uništenju takve robe smatraju se stranom robom.

Članak 211.

Ako je sukladno članku 206. i 207. ovoga Zakona carinski dug nastao u svezi s robom koja je radi njezine uporabe u određene svrhe bila puštena u slobodni promet uz sniženu carinu, svota plaćena kod puštanja robe u slobodni promet odbija se od svote nastaloga carinskog duga.

Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i u slučaju kad carinski dug nastane u vezi s ostacima ili otpacima koji preostanu nakon uništenja takve robe.

Članak 212.

Izvozni carinski dug nastaje kad se roba podložna plaćanju izvozne carine nakon podnošenja izvozne carinske deklaracije izveze iz hrvatskoga carinskog područja.

Izvozni carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja carinske deklaracije.

Carinski je dužnik deklarant; u slučaju neizravnog zastupanja carinski je dužnik osoba za čiji je račun carinska deklaracija podnesena.

Članak 213.

Izvozni carinski dug nastaje također iznosom robe koja podliježe plaćanju izvozne carine iz carinskoga područja Republike Hrvatske premda za nju nije podnesena carinska deklaracija.

Izvozni carinski dug nastaje u trenutku kad roba stvarno napusti carinsko područje Republike Hrvatske.

Carinski je dužnik:

- a) osoba koja je iznijela robu iz carinskoga područja Republike Hrvatske, te
- b) osoba koja je sudjelovala u iznošenju robe premda je znala ili je prema okolnostima slučaja morala znati da propisana carinska deklaracija nije podnesena.

Članak 214.

Izvozni carinski dug nastaje izvozom robe za koju nisu ispunjeni propisani uvjeti pod kojima bi ona mogla uz potpuno ili djelomično oslobođenje od plaćanja izvozne carine napustiti carinsko područje Republike Hrvatske.

Izvozni carinski dug nastaje neispunjavanjem uvjeta na osnovi kojih je roba uz potpuno ili djelomično oslobođenje od plaćanja carine izvezena ili je smjela biti izvezena iz carinskoga područja Republike Hrvatske, odnosno u slučaju da ovlaštena carinarnica ne može utvrditi taj trenutak, istekom roka za podnošenje dokaza o ispunjenju uvjeta pod kojima je oslobođenje odobreno.

Carinski je dužnik deklarant; u slučaju neizravnog zastupanja carinski je dužnik osoba za čiji je račun carinska deklaracija podnesena.

Članak 215.

Carinski dug u smislu članka 204. do 208. i 212. do 214. ovoga Zakona nastaje i za robu koja podliježe mjerama zabrane ili ograničenja pri uvozu ili izvozu bilo koje vrste.

Iznimno, carinski dug ne nastaje ako se u carinsko područje Republike Hrvatske protupropisano uveze krivotvoreni novac te opojne ili psihotropne tvari koje ne ulaze u gospodarske tokove, odnosno koje s obzirom na primjenu u medicinske ili znanstvene svrhe podliježu strogom nadzoru ovlaštenih tijela.

U svrhu kaznenih propisa za djela protivna carinskim propisima smatra se da je carinski dug nastao u slučajevima kad kazneno pravo predviđa da je carina osnova za izricanje kazne ili da je postojanje carinskoga duga osnova za pokretanje kaznenoga postupka.

Članak 216.

Carinskim propisima utvrđena oslobođenja od plaćanja uvozne ili izvozne carine (članci 187. do 190.) primjenjuju se i u slučajevima nastanka carinskog duga iz članka 205. do 208., 213. ili 214. ovoga Zakona ako carinski dužnik nije postupao namjerno ili s grubim nemarom te ako dokaže da su ostali uvjeti za ostvarivanje povlastice ispunjeni.

Članak 217.

Ako je više osoba odgovorno za plaćanje carinskoga duga, za plaćanje su odgovorne solidarno.

Članak 218.

Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, svota uvozne ili izvozne carine koju za određenu robu valja obračunati, osim iznimke iz stavka 2. ovoga članka, utvrđuje se prema propisima za određivanje visine carine, koji su za odnosnu robu važili na dan nastanka carinskoga duga.

Ako nije moguće točno odrediti trenutak u kojem je carinski dug nastao, za određenje osnove za obračun carinskoga duga mjerodavan je onaj trenutak kad ovlaštena carinarnica utvrdi da se roba nalazi u okolnostima koje uvjetuju nastanak carinskoga duga.

Ako carinarnica na temelju poznatih joj okolnosti utvrdi da je carinski dug nastao prije nastupa trenutka iz stavka 2. ovoga članka, svota pripadajuće uvozne ili izvozne carine utvrđuje se prema osnovama koje su za odnosnu robu vrijedile u najranijemu trenutku u kojem je na temelju dostupnih podataka moguće utvrditi postojanje carinskoga duga.

Članak 219.

Carinski dug nastaje u mjestu u kojem su nastupile činjenične okolnosti koje uvjetuju njegov nastanak.

Ako se može utvrditi mjesto u smislu stavka 1. ovog članka, smatra se kao da je carinski dug nastao u mjestu u kojemu je prema nalazu carinarnice roba bila u položaju koji uvjetuje nastanak carinskoga duga.

U slučajevima kad carinski postupak za određenu robu nije proveden, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu:

- u kojemu je dotična roba bila stavljen u određeni carinski postupak ili
- u kojemu je u okviru carinskoga postupka roba unesena u carinsko područje Republike Hrvatske.

Ako carinarnica na temelju poznatih joj okolnosti zaključi da je carinski dug već bio nastao dok se roba nalazila u kojemu drugom mjestu, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu u kojemu se roba gledajući unatrag nalazila u najranijem trenutku u kojemu se može dokazati postojanje carinskoga duga.

Članak 220.

Ako je prema uvjetima iz sporazuma koji je Republika Hrvatska sklopila s drugom zemljom za određenu robu predviđeno odobravanje povlaštene carine, u onim slučajevima kad je ta roba u Republici Hrvatskoj dobivena u postupku unutarnje proizvodnje ovjerovljenjem isprave kojom dobiveni proizvod stječe pravo na povlaštenu carinu u drugoj zemlji nastaje carinski dug za svu stranu robu koja je u postupku unutarnje proizvodnje upotrijebljena i utrošena za dobiveni proizvod.

Trenutkom nastanka carinskog duga iz stavka 1. ovoga članka smatra se trenutak prihvaćanja izvozne carinske dekaracije za dotičnu robu.

Carinski je dužnik deklarant; u slučaju neizravnog zastupanja carinskim dužnikom smatra se osoba za čiji je račun izvozna carinska deklaracija podnesena.

Carinska svota koja odgovara tomu carinskom dugu određuje se na isti način kao da se radi o carinskom dugu koji bi nastao da je u tome trenutku podnesena carinska deklaracija za puštanje navedene robe podrijetlom iz treće zemlje u slobodni promet nakon okončanja postupka unutarnje proizvodnje.

3. NAPLATA CARINSKOGA DUGA

- a) Knjiženje

Članak 221.

Svaku svotu uvozne ili izvozne carine proizašle iz carinskog duga (u dalnjem tekstu: svota carine), carinarnica mora odmah čim dobije potrebne podatke obračunati i proknjižiti.

Stavak 1. ovoga članka neće se primijeniti:

- a) ako je privremeno uvedena antidampinška ili kompenzacijksa pristojba,
- b) kad je zakonski određena svota uvozne carine veća od svote utvrđene na osnovi obvezujućeg mišljenja.

Carinarnica može otpisati dug u slučajevima iz članka 225. stavka 3. ovoga Zakona ako nije mogla obavijestiti dužnika o iznosu duga do isteka propisanih rokova.

Ministar finansija donijet će provedbeni propis o načinu i postupcima knjiženja.

Vlada Republike Hrvatske može propisati svotu carine koja se neće naknadno knjižiti.

Članak 222.

Ako je carinski dug nastao zbog prihvaćanja carinske deklaracije za robu stavljenu u neki od postupaka, osim u postupak za privremeni uvoz s djelomičnim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine, ili zbog bilo koje radnje koja ima učinak jednak prihvaćanju takve deklaracije, dug će se proknjižiti odmah od dana izračuna, a najkasnije drugoga dana nakon puštanja robe.

Pod uvjetom da je plaćanje osigurano, ukupna svota davanja za robu puštenu istoj osobi u razdoblju koje odredi carinarnica, a koje ne može biti dulje od 30 dana, može se proknjižiti jednostruko na kraju isteka tog razdoblja. Knjiženje se mora provesti najkasnije 2 dana nakon isteka odobrenog razdoblja.

Ako je propisano da roba može biti puštena pod uvjetom da zadovolji posebne propise kojima se uređuju uvjetima utvrđivanja svote carinskog duga ili njegova prikupljanja, dug će se proknjižiti najkasnije 2 dana nakon što se njegova svota utvrdi ili nakon utvrđivanja obveze plaćanja carine proizišle iz njega.

Ako se carinski dug odnosi na privremene antidampinške ili kompenzacijkske carine, carina će se proknjižiti najkasnije 2 mjeseca nakon objavljivanja propisa o uvođenju antidampinških ili kompenzacijskih carina.

Ako je carinski dug nastao pod uvjetima drukčijim od onih iz stavka 1. ovoga članka, svota duga proknjižit će se u roku od 2 dana od dana kad je carinarnica u mogućnosti:

a) izračunati svotu davanja, i

b) utvrditi dužnika.

Članak 223.

Rokovi za knjiženje propisani u članku 222. ovoga Zakona mogu se produljiti, ako posebne okolnosti onemogućuju carinarnicu da knjiženje provede u propisanom roku.

Članak 224.

Kad svota davanja proizišla iz carinskoga duga nije proknjižena u skladu s člankom 222. i 223. ovoga Zakona ili je proknjižena u nižemu iznosu od onog koji se potražuje, svota davanja ili njezin preostali dio proknjižit će se u roku od dva dana otkad je carinarnica to utvrdi i bude u mogućnosti izračunati stvarni dug i utvrditi dužnika (naknadno knjiženje). Ti rokovi mogu se produljiti u skladu s člankom 223. ovoga Zakona.

Osim slučajeva iz stavka 2., 3. i 5. članka 221. ovoga Zakona, naknadno knjiženje neće se provesti ako je odluka o tome da se dug ne proknjiži ili da se proknjiži u svoti manjoj od one koja se stvarno potražuje donesena na temelju naknadno poništenih akata.

Članak 225.

Nakon što se svota davanja proknjiži, dužnika se na primjeren način obavještava o svoti davanja.

Ako je svota davanja koju treba platiti navedena u carinskoj deklaraciji, carinarnica neće o svoti davanja obavijestiti dužnika i smatrati će se da je dug priopćen dužniku ako je carinarnica pustila robu deklarantu, osim u slučajevima iz članka 222. stavka 2. ovoga Zakona.

Ako se iznos naveden u deklaraciji ne podudara s iznosom koji je obračunala carinarnica, carinarnica na primjeren način obavještava dužnika o svoti davanja.

Obavještavanje dužnika o dugu neće se provoditi nakon isteka roka od tri godine od dana kad je dug nastao. Ako zbog kaznenoga djela dužnika carinarnica ne može utvrditi svotu duga, dužnik može o dugu biti obaviješten i nakon isteka roka od tri godine ako to propisi dopuštaju.

b) Rokovi i postupci za plaćanja duga

Članak 226.

Svotu davanja priopćenu u skladu s člankom 225. ovoga Zakona dužnici moraju platiti u roku od 15 dana od dana priopćavanja duga dužniku, a u slučaju jednostrukog knjiženja 15 dana od dana isteka razdoblja odobrenog za jednostruko knjiženje.

Produljenje roka dopustit će se po službenoj dužnosti ako je dužnik bio prekasno obaviješten o dugu te s tog razloga nije mogao izvršiti plaćanje u propisanome roku.

Vlada Republike Hrvatske će propisati uvjete pod kojima se naplata duga može obustaviti ako je podnesen zahtjev za otpuštanje duga u skladu s člancima 233. do 235. ovoga Zakona ili ako je roba zaplijenjena s namjerom da se oduzme u skladu s člankom 230. točkom c) podtočkom drugom ili točkom d) ovoga Zakona.

Članak 227.

Plaćanje može biti obavljeno u domaćoj valuti u gotovini ili kojim drugim sredstvom plaćanja u skladu s propisima.

Članak 228.

Ministar financija propisat će u kojim slučajevima carinarnica može carinski dug naplatiti u gotovini.

Svotu duga može umjesto dužnika platiti treća osoba pod uvjetima i na način koji propiše ministar financija.

Članak 229.

Ako svota duga nije plaćena u roku:

a) carinarnica će poduzeti sve zakonski propisane mogućnosti, uključujući i prisilnu ovrhu. Osnova je za naplatu u postupku ovrhe:

- ovršno rješenje carinarnice,

- carinska deklaracija po kojoj je obavljeno carinjenje;
- b) obračunat će se zatezne kamate na svotu duga sukladno posebnom propisu.

Naloge carinskoga dužnika za uplatu carinskoga duga i ovršne naslove iz stavka 1. ovoga članka za naplatu carinskoga duga ovlaštene organizacije za platni promet provode prije svih drugih obveza carinskoga dužnika.

Vlada Republike Hrvatske može propisati svotu carine i kamata koje se neće prisilno naplaćivati.

4. OTPIS CARINSKOGA DUGA

Članak 230.

Uz poštivanje propisa koji se odnose na zastaru duga ili neplaćanje duga u slučajevima pravno utvrđene nesposobnosti plaćanja dužnika, carinski dug bit će otpisan:

- a) plaćanjem svote duga,
- b) otpustom svote duga,
- c) ako je za robu deklariranu u carinski postupak za koji nastaje obveza plaćanja carine:
 - carinska deklaracija poništena,
 - roba prije puštanja ili zadržavanja i istodobno ili naknadno i oduzeta, uništena po nalogu carinarnice, uništena ili ustupljena u korist države prema članku 185. ovoga Zakona ili uništena ili nepovratno izgubljena kao posljedica vrste robe ili nepredvidivih okolnosti ili više sile;
- d) ako je roba za koju je carinski dug nastao prema članku 205. ovoga Zakona zadržana zbog nezakonita unosa i istodobno ili naknadno oduzeta.

U slučaju zapljene i oduzimanja robe smatrati će se da carinski dug nije otpisan ako je prema kaznenomu zakonu carinski dug podloga za utvrđivanje prekršajne kazne ili je postojanje carinskoga duga podloga za pokretanje kaznenoga postupka.

Carinski dug nastao prema članku 220. ovoga Zakona bit će otpisan kad se ponište sve radnje i postupci učinjeni radi stjecanja prava na povlaštenu carinu kako je to navedeno u članku 220. ovoga Zakona.

5. POV RAT I OTPUST CARINSKOGA DUGA

Članak 231.

Izrazi koji se rabe u ovom poglavlju:

- a) povrat: potpun ili djelomičan povrat plaćenoga izvoznog ili uvoznog duga,
- b) otpust: odustajanje od naplate cijelog duga ili dijela duga ili akt kojim se utvrđuje neosnovanost knjiženja cijelog uvoznog ili izvoznog duga koji nije plaćen ili njegova dijela.

Članak 232.

Povrat uvoznoga ili izvoznoga duga izvršit će se do iznosa za koji se dokaže da u trenutku plaćanja nije trebao biti plaćen ili ako je uknjižen protivno članku 224. stavku 2. ovoga Zakona.

Uvozni i izvozni dug bit će otpušten ako se utvrdi da je nezakonito uknjižen ili da je uknjižen protivno odredbama članka 224. stavka 2. ovoga Zakona.

Povrat ili otpust neće se odobriti kad su činjenice koje su dovele do plaćanja ili knjiženja svote koja nije zakonski utemeljena rezultat namjernog postupanja određene osobe.

Uvozni ili izvozni dug bit će vraćen ili otpušten nakon podnošenja zahtjeva carinarnici u roku od tri godine od dana kad je o svoti duga obaviješten dužnik. Rok će se prodlužiti ako osoba pruži dokaze da je bila spriječena podnijeti zahtjev u navedenu roku zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Carinarnica će vratiti ili otpustiti dug po službenoj dužnosti ako u roku od tri godine od dana kad je o svoti duga obaviješten dužnik utvrdi nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 233.

Svota uvoznoga ili izvoznoga duga bit će vraćena ako je carinska deklaracija ukinuta, a carina plaćena. Povrat će biti odobren na zahtjev osobe u roku koji je propisan za podnošenje zahtjeva za ukidanje carinske deklaracije sukladno članku 78. ovoga Zakona.

Članak 234.

Uvozni dug bit će vraćen ili otpušten u svoti za koju se dokaže da je knjižena za robu koja je puštena u odgovarajući carinski postupak, a uvoznik je vratio robu zbog toga što je u trenutku prihvaćanja carinske deklaracije imala nedostatke ili nije odgovarala uvjetima utvrđenim ugovorom temeljem kojeg je roba uvezena.

Povrat ili otpust uvoznoga duga odobrit će se pod uvjetom:

- a) da roba nije bila upotrebljavana, osim radnja nužnih da bi se utvrdili nedostaci te da roba ne odgovara uvjetima iz ugovora, te
- b) da je roba izvezena iz carinskoga područja Republike Hrvatske.

Na zahtjev stranke carinarnica će dopustiti da roba bude uništena ili da radi ponovnog izvoza bude stavljena u postupak provoza, postupak skladištenja, u slobodnu zonu ili slobodno skladište umjesto da bude izvezena. U svrhu stavljanja robe u jedan od navedenih carinskih postupaka ili uporaba smatrati će se da roba ima status strane robe.

Uvozni dug neće se vratiti ili otpustiti za robu koja je prije nego što je puštena u slobodni promet bila privremeno uvezena radi ispitivanja, osim ako se ne utvrdi da takvim ispitivanjem, nije bilo moguće ustanoviti činjenicu da roba ima nedostatke ili da ne odgovara uvjetima iz ugovora.

Uvozni dug bit će vraćen ili otpušten iz razloga navedenih u stavku 1. ovog članka ako stranka podnese zahtjev carinarnici u roku od 12 mjeseci od dana kad je o svoti toga duga obaviješten dužnik.

Carinarnica može produljiti rok iz opravdanih i pravodobno navedenih razloga.

Članak 235.

Vlada Republike Hrvatske može propisati i druge slučajeve povrata ili otpusta uvoznoga ili izvoznoga duga, osim onih navedenih u članku 232., 233. i 234. ovoga Zakona, koji se ne mogu pripisati prijevarnim namjerama ili gruboj nemarnosti carinskoga dužnika ili drugih

sudionika u odgovarajućemu carinskom postupku te da utvrdi posebne uvjete i postupak ostvarivanja povrata ili otpusta carine.

Povrat ili otpust carinskoga duga iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka odobrit će se na zahtjev deklaranta podnesen carinarnici u roku od 12 mjeseci od dana kad je dužnik obaviješten o dugu.

Članak 236.

Vlada Republike Hrvatske odredit će svotu carinskoga duga za koji se neće prema odredbama članka 231. do 235. ovoga Zakona odobriti otpust ili povrat duga.

Članak 237.

Ako carinarnica vrati svotu uvozne ili izvozne carine, uključujući i svotu kamate odnosno zatezne kamate koje je zaračunavala prilikom naplate, na vraćeni iznos obračunat će i platiti kamatu u visini utvrđenoj propisima o zateznoj kamati.

Članak 238.

Ako je plaćena neka od kamata iz članka 237. ovoga Zakona, treba je vratiti.

Ako je carinski dug nezakonito ili greškom otpušten ili vraćen, dužnik je obvezan platiti prvotni dug.

Na svotu duga iz stavka 2. ovoga članka obračunat će se i naplatiti kamata sukladno propisima o zateznoj kamati.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 239.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 2.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba:

- 1) ako carinarnici ne prijavi opojne droge ili sirovine za izradbu opojnih droga,

- 2) ako carinarnici ne prijavi oružje, streljivo ili eksploziv što ih unosi radi preprodaje,
- 3) ako carinarnici ne prijavi opasni otpad.

Novčanom kaznom od 4.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 240.

Novčanom kaznom od 20.000,00 do 1.750.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba:

- 1) ako unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti robu u carinsko područje izvan graničnoga prijelaza ili preko graničnoga prijelaza u vrijeme kad granični prijelaz nije otvoren,
- 2) ako unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti skrivenu robu preko graničnoga prijelaza,
- 3) ako ne prijavi kulturna ili prirodna dobra koja iznosi iz carinskog područja ili unosi u carinsko područje.

Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 241.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 1.500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba:

- 1) ako ne prijavi robu,
- 2) ako bez prijave prilikom ulaska ili izlaska iz carinskog područja pokuša ili u carinsko područje uđe s vozilom na kojemu su krivotvoreni identifikacijski brojevi šasije ili na koji su stavljene nepripadajuće registarske oznake ili ako za vozilo podnese krivotvorene ili nepripadajuće prometne isprave ili krivotvorene isprave o podrijetlu i vlasništvu nad vozilom,
- 3) ako ne podnese skraćenu deklaraciju,

- 4) ako istovari ili pretovari robu bez odobrenja carinarnice ili na mjestu koje nije za to određeno ili odobreno,
- 5) ako ne preveze unesenu robu putem i na način koji je odredila carinarnica,
- 6) ako premjesti robu iz mjesta na koje je prvotno smještena bez odobrenja carinarnice,
- 7) ako robu u privremenome smještaju upotrebljava suprotno uvjetima koje je odobrila carinarnica,
- 8) ako u provoznome postupku ne preda robu i pripadajuće isprave odredišnoj carinarnici ili robu preda u promijenjenu stanju,
- 9) ako ne pruži isprave, podatke ili objašnjenja potrebna carinskoj službi za provedbu carinskih propisa,
- 10) ako ne čuva isprave ili podatke sukladno rokovima određenim ovim Zakonom,
- 11) ako ne podnese deklaraciju za carinski dopušteno postupanje ili uporabu sukladno rokovima određenim ovim Zakonom,
- 12) ako u carinskoj deklaraciji netočno označi količinu, vrstu, kakvoću, vrijednost ili podrijetlo robe ili ne navede svu robu,
- 13) ako podnese isprave u svezi s provedbom carinskoga postupka u kojima je navedena druga količina, vrsta, kakvoća, vrijednost ili podrijetlo robe,
- 14) ako neistinitim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti oslobođenje od plaćanja uvozne carine ili primjenu povoljnije carine,
- 15) ako ometa ovjerovljenje prihvaćene deklaracije,
- 16) ako upotrebljava robu ili raspolaže njome prije nego što je carinarnica pusti u zahtijevani carinski postupak,
- 17) ako ukloni, ošteti ili uništi carinska obilježja,

- 18) ako ne podnese dopunsku deklaraciju u propisanu roku,
- 19) ako o robi ne vodi evidenciju propisanu za određeni carinski postupak ili drugi oblik carinski dopuštenoga postupanja s robom,
- 20) ako ne obavijesti carinarnicu o činjenicama koje su nastale nakon donošenja odobrenja za carinski postupak s odgodom ili za carinski postupak s gospodarskim učinkom,
- 21) ako robu oslobođenu od plaćanja uvozne carine ili puštenu uz plaćanje povoljnije carine prije isteka propisana roka proda, posudi, da drugome na uporabu, u zalog, najam ili kao osiguranje za druge obveze, a da prethodno ne podmiri carinski dug,
- 22) ako raspolaže robom kao da je puštena u slobodni promet iako nisu provedene sve formalnosti za puštanje robe u slobodni promet, odnosno nije plaćena uvozna carina ili nisu ispunjeni drugi uvjeti propisani za uvoz robe,
- 23) ako ne postupa u skladu s propisanim uvjetima i obvezama te odobrenju carinarnice za carinski postupak s odgodom i carinski postupak s gospodarskim učinkom,
- 24) ako onemogućuje carinski nadzor nad poslovanjem u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu,
- 25) ako u slobodnoj zoni ili slobodnome skladištu obavlja djelatnost suprotno zakonskim odredbama ili bez suglasnosti carinarnice,
- 26) ako robu čiji je uvoz zabranjen ne odveze iz carinskoga područja u roku koji je odredila carinarnica,
- 27) ako neistinitim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti povrat ili otpust carinskoga duga.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 242.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba:

- 1) ako robu u provoznome postupku ne preda u određenu roku odredišnoj carinarnici,
- 2) ako privremeno uvezenu ili privremeno izvezenu robu u određenu roku ponovno ne izveze ili uveze,
- 3) ako robu u postupku unutarnje proizvodnje u određenu roku ne izveze ili ponovno izveze ili ishodi drugi carinski dopušten postupak ili uporabu,
- 4) ako robu u postupku vanjske proizvodnje u određenu roku ponovno ne uveze,
- 5) ako robu u postupku vanjske proizvodnje u slučaju prethodnog uvoza nadomjesnih proizvoda privremeno ne izveze u propisanu roku,
- 6) ako u propisanu roku ne plati obračunani carinski dug ili uplati manju svotu od svote obračunanoga carinskog duga.

Novčanom kaznom od 500,00 do 2.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 243.

Osoba koja na bilo kojoj osnovi primi robu za koju zna ili je prema okolnostima slučaja mogla znati da je njome počinjen prekršaj iz članka 239. do 241. ovoga Zakona kaznit će se kao da je sama počinila prekršaj, istom kaznom koja je propisana za počinitelja prekršaja.

Novčanom kaznom iz članka 239. stavka 2., članka 240. stavka 2. i članka 241. stavka 2. ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 244.

Novčanom kaznom od 400,00 kuna kaznit će se na mjestu počinjenja prekršaja fizička osoba koja počini prekršaj iz članka 241. ili članka 242. ovoga Zakona, ako se radi o robi do vrijednosti 4.000,00 kuna.

Novčanu kaznu iz stavka 1. ovoga članka izriče i naplaćuje carinski službenik. Ako počinitelj prekršaja odbije platiti kaznu, protiv njega se pokreće redoviti prekršajni postupak.

Članak 245.

Roba koja je predmet prekršaja iz članka 239. stavka 1. točke 1) i 2), roba koja je predmet prekršaja iz članka 240. stavka 1. točke 1) i 2) i roba koja je predmet prekršaja iz članka 243. u svezi s člankom 239. stavkom 1. točkom 1) i 2) i člankom 240. stavkom 1. točkama 1) i 2) ovoga Zakona mora se oduzeti.

Roba koja je predmet prekršaja iz članka 240. stavka 1. točke 3) i roba koja je predmet prekršaja iz članka 243. u svezi sa člankom 240. stavkom 1. točkom 3) ovoga Zakona može se oduzeti.

Roba koja je predmet prekršaja iz članka 239. stavka 1. točke 3) i roba koja je predmet prekršaja iz članka 243. u svezi s člankom 239. stavkom 1. točkom 3) ovoga Zakona mora se vratiti u inozemstvo ili uništiti na način dopušten od ovlaštenih tijela o trošku osoba koje su počinile prekršaj iz članka 239. stavka 1. točke 3) i članka 243. ovoga Zakona.

Članak 246.

Roba će se oduzeti ako je vlasništvo počinitelja carinskog prekršaja koji nije dostupan ili ako je počinitelj carinskog prekršaja nepoznat.

Članak 247.

Ako se roba za koju je propisano oduzimanje ne pronade, carinarnica mora od počinitelja prekršaja naplatiti njezinu carinsku vrijednost i provesti postupak naplate uvozne carine u skladu s propisima o nastanku carinskog duga.

Smatrat će se da roba nije pronađena ako se iz bilo kojih razloga ne može oduzeti od počinitelja prekršaja ili od njezina posjednika.

Za vrijednost nepronađene robe i carinskog duga počinitelji prekršaja odgovaraju solidarno.

Članak 248.

Prijevozno ili prijenosno sredstvo čija su skrovita mjesta iskorištena za prijevoz odnosno prijenos robe preko granične crte, odnosno na carinsko područje, a koja je predmet prekršaja iz članka 240. ovoga Zakona, može se oduzeti ako je vrijednost robe koja je predmet prekršaja veća od 1/3 vrijednosti prijenosnog ili prijevoznog sredstva.

Prijevozno ili prijenosno sredstvo koje je iskorišteno za prijevoz robe iz članka 239. ovoga Zakona ili prijevozno ili prijenosno sredstvo u koje je ugrađen poseban prostor za skrivanje robe može se oduzeti i ako vrijednost robe koja je predmet prekršaja nije veća od 1/3 vrijednosti prijevoznog ili prijenosnog sredstva.

Prijevozno ili prijenosno sredstvo može se oduzeti i kad nije vlasništvo počinitelja prekršaja ako je njegov vlasnik znao ili je mogao znati da je ono upotrijebljeno za izvršenje prekršaja iz članka 239. i 240. ovoga Zakona.

Članak 249.

Roba koja je predmet carinskoga prekršaja za koji je propisano oduzimanje robe zadržat će se pod carinskim nadzorom do okončanja prekršajnoga postupka.

Carinarnica može u opravdanim slučajevima uz polaganje jamstva u visini vrijednosti robe zadržanu robu ostaviti kod dotične osobe, upozoriti da robu ne smije upotrijebiti, prodati ili na drugi način raspolagati njome.

Prilikom zadržavanja robe sastavlja se zapisnik koji između ostalog sadržava iscrpan opis robe. Primjerak tog zapisnika i potvrdu o primitku predmetne robe carinarnica treba uručiti osobi koja je predala robu, odnosno od koje je roba uzeta.

Carinarnica može do okončanja carinskoga postupka također zadržati robu koja nije navedena u stavku 1. ovoga članka ako postoji opravdana sumnja da je roba bila upotrijebljena ili namijenjena za izvršenje prekršaja, odnosno da je nabavljena carinskim prekršajem ili da je dobivena u zamjenu za robu nabavljenu carinskim prekršajem.

Ako zadržavanje robe nije više potrebno radi daljnjega postupka, robu treba vratiti osobi od koje je bila oduzeta.

Carinarnica može zadržati robu sukladno stavku 1. i stavku 4. ovog članka bez obzira na prava trećih osoba.

Članak 250.

Postupak za carinski prekršaj ne može se pokrenuti ako je proteklo više od dvije godine od dana kad je prekršaj učinjen (zastara).

Zastara prekida svaku radnju ovlaštenoga tijela koja se poduzima za gonjenje počinitelja prekršaja. Sa svakim prekidom rok zastare počinje iznova teći, ali se postupak za carinski

prekršaj ne može ni u kojem slučaju pokrenuti niti dalje voditi nakon isteka četiri godine od dana kad je prekršaj učinjen.

Članak 251.

Robu koja je oduzeta u carinskoj prekršajnom postupku carinarnica može vratiti na zahtjev vlasnika robe ili počinitelja prekršaja ako se radi o robi za koju su ispunjeni uvjeti za uvoz te pod uvjetom da podnositelj zahtjeva plati vrijednost robe i uvoznu carinu.

Članak 252.

Carinarnica koja je vodila prekršajni postupak u prvoj stupnju može u opravdanim slučajevima dopustiti da se izrečena novčana kazna i vrijednost oduzete robe uplaćuje u ratama, ali rok otplate ne može biti dulji od jedne godine.

Članak 253.

Naplaćene svote novčanih kazna i svote dobivene prodajom oduzete robe ili svote naplaćene na ime vrijednosti takve robe nakon odbitka troškova prihod su državnog proračuna.

IX. PRODAJA ROBE

Članak 254.

Roba oduzeta u prekršajnome postupku i roba koju je carinarnica oduzela prema drugim odredbama ovog zakona izložit će se prodaji.

Carinarnica može odmah prodati lako pokvarljivu robu i životinje zadržane sukladno članku 249. stavku 1. ovoga Zakona.

Članak 255.

Carinarnica prodaje robu u pravilu izlaganjem javnoj prodaji, pri čemu postupa sukladno posebnim propisima.

Ako se radi o robi koja se ne smije izložiti javnoj prodaji, carinarnica je može prodati osobi koja je sukladno posebnim propisima ovlaštena raspolagati tom robom.

Ako se radi o robi koja se ne može prodati, odnosno upotrijebiti zbog zdravstvenih, veterinarskih, fitopataloških, sigurnosnih ili drugih razloga propisanih posebnim propisima, carinarnica će njome raspolagati, odnosno pitanje te robe riješiti sukladno posebnim propisima.

Članak 256.

Sredstva ostvarena prodajom robe moraju se najprije rasporediti tako da se naplati carina, porezi i druge pristojbe koje se obračunavaju prilikom uvoza robe, zatim troškovi postupka, pa troškovi smještaja, te novčane kazne izrečene sukladno carinskim propisima. Ostatak sredstava prihod je državnoga proračuna.

Članak 257.

Osim prodaje može se i na drugi način raspolagati robom iz članka 254. ovoga Zakona.

Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske da propiše postupak za druge oblike raspolaganja robom iz stavka 1. ovoga članka.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 258.

Prava iz rješenja i drugih upravnih akata u svezi s oslobođanjem od plaćanja carine ili drugih carinskih povlastica koje su donijela mjerodavna tijela, a nisu ili nisu u cijelosti iskorištena do dana početka primjene ovoga Zakona, mogu se iskoristiti u rokovima naznačenim u tim aktima.

Ako je za robu uvezenu uz carinsku povlasticu prema propisima koji danom početka primjene ovoga Zakona prestaju važiti bila za određeno razdoblje predviđena zabrana otuđenja, davanja drugomu na uporabu ili uporaba robe u druge svrhe, a ne u one zbog kojih je carinska povlastica odobrena, odgovarajuće odredbe tih propisa koje se odnose na razdoblje zabrane raspolaganja, primjenjuju se i nakon početka primjene ovoga Zakona pa do isteka tim propisima utvrđenog razdoblja zabrane otuđenja, davanja na uporabu ili uporabe robe u druge svrhe. Carina će se obračunati sukladno članku 187. ovoga Zakona.

Članak 259.

Upravni postupci koji su započeti prije početka primjene ovoga Zakona okončat će se po propisima koji su vrijedili do početka primjene ovoga Zakona.

Članak 260.

Svi prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovoga Zakona okončat će se po odredbama ovoga Zakona ako je to povoljnije za počinitelja prekršaja.

Svi prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovoga Zakona za prekršajna djela koja nisu propisana ovim Zakonom obustaviti će se.

Članak 261.

Za robu koja je bila privremeno uvezena prije početka primjene ovoga Zakona i za koju postoji obveza plaćanja carine sukladno članku 291. prijašnjeg zakona carina će se obračunati i platiti prema propisima koji su važili do dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 262.

Carinska skladišta, željezničkocarinska skladišta, carinska smjestišta, konsignacijska skladišta, specijalizirana skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje te centralna skladišta osnovana prema propisima koji danom početka primjene ovoga Zakona prestaju važiti nastavljaju poslovanje kao carinska skladišta prema odredbama ovoga Zakona, uz uvjet da posjednik skladišta u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovoga Zakona ishodi rješenje o osnivanju i poslovanju carinskog skladišta prema ovom Zakonu.

Zahtjev za otvaranje carinskog skladišta prema ovom Zakonu može se podnijeti i prije dana početka primjene ovoga Zakona, s tim da se rješenje ovlaštene carinarnice primjenjuje od dana početka primjene ovoga Zakona.

Ako posjednik skladišta ne ishodi rješenje carinarnice iz stavka 1. ovoga članka, odnosno ako carinarnica utvrdi da posjednik ne ispunjava ovim Zakonom propisane uvjete za osnivanje i vođenje poslovanja carinskog skladišta, ovlaštena carinarnica donijet će rješenje o prestanku poslovanja carinskog i drugih skladišta iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 263.

Propisi za provedbu ovoga Zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka odgovarajući se primjenjuju propisi doneseni na temelju zakona koji danom početka primjene ovoga Zakona prestaju važiti.

Članak 264.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Carinski zakon ("Narodne novine", br. 53A/91., 33/92., 106/93., 92/94. i 62/99.),
2. u Zakonu o slobodnim zonama ("Narodne novine", br. 44/96), članci 27.-32., te 34. i 35.,
3. u Zakonu o područjima posebne državne skrbi ("Narodne novine", br. 44/96 i 57/96) članak 17., te
4. u Zakonu o vatrogastvu ("Narodne novine", br. 58/96 i 87/96) članak 40a.

Danom početka primjene ovoga Zakona u Zakonu o obrani ("Narodne novine", br. 74/93 i 57/96) u članku 182. stavak 2. riječ: "carine" briše se.

Članak 265.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama" i primjenjuje se od 1. siječnja 2000.